

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní umělecké vzdělávání

**Základní škola a Základní umělecká škola
Karlovy Vary, Šmeralova 15**

„Škola plná dětí od rána do večera“

čj.:

Obsah

1.	Identifikační údaje	5
2.	Charakteristika školy	6
2.1.	Struktura školy	6
2.2.	Cílové skupiny žáků	6
2.3.	Vybavení školy	7
2.4.	Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5.	Spolupráce s dalšími subjekty	8
2.6.	Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	8
2.7.	Spolupráce s rodiči a prezentace školy na veřejnosti	9
3.	Zaměření školy a její vize, zařazování žáků do ZUŠ	10
3.1.	Zaměření a poslání školy	10
4.	Výchovné a vzdělávací strategie	10
5.	Vzdělávací obsah uměleckých oborů	13
5.1.	Hudební obor	13
5.1.1.	Charakteristika hudebního oboru	13
5.1.2.	Učební osnovy	15
5.1.2.1.	Přípravná hudební výchova	15
5.1.2.2.	Vzdělávací zaměření Hra na akordeon	15
5.1.2.3.	Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje	18
5.1.2.3.1.	Hra na klavír	18
5.1.2.3.3.	Hra na keyboard	20
5.1.2.3.4.	Hudební improvizace	22
5.1.2.3.5.	Hra na varhany	24
5.1.3.	Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje	27
5.1.3.1.	Hra na housle	27
5.1.3.2.	Hra na violu	29
5.1.3.3.	Hra na violoncello	31
5.1.4.	Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje	34
5.1.4.1.	Hra na zobcovou flétnu	36
5.1.4.2.	Hra na příčnou flétnu	39
5.1.4.3.	Hra na klarinet	41
5.1.4.4.	Hra na hoboj	44
5.1.4.5.	Hra na fagot	46
5.1.4.6.	Hra na saxofon	49
5.1.4.7.	Hra na trubku	51
5.1.4.8.	Hra na lesní roh	53
5.1.4.9.	Hra na trombon	55
5.1.5.	Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje	57
5.1.5.1.	Hra na kytaru	58
5.1.6.	Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje	61
5.1.6.1.	Hra na bicí nástroje	62
5.1.7.	Vzdělávací zaměření Sólový zpěv	64
5.1.7.1.	Sólový zpěv	65
5.1.7.2.	Sólový zpěv se zaměřením na populární hudbu	67
5.1.8.	Vzdělávací zaměření Sborový zpěv	70
5.1.8.1.	Sborový zpěv	71
5.1.9.	Vzdělávací zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	73
5.1.9.1.	Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	74
5.1.10.	Vzdělávací zaměření Hra na dudy	78
5.1.10.1.	Hra na dudy	78

5.1.11.	Vzdělávací zaměření Skladba.....	80
5.1.11.1.	Skladba	81
5.1.12.	Předmět Kolektivní interpretace	83
5.1.13.	Vzdělávací oblast Nauka o hudbě.....	84
5.1.13.1.	Nauka o hudbě	85
5.1.13.2.	Nauka o hudbě 2	88
5.1.14.	Podmínky vzdělávání	89
5.2.	Výtvarný obor	90
5.2.1.	Charakteristika výtvarného oboru.....	90
5.2.2.	Přípravné studium	90
5.2.3.	Základní studium I. stupně	90
5.2.4.	Základní studium II. stupně	90
5.2.5.	Studium pro dospělé	90
5.2.6.	Učební plány výtvarného oboru	91
5.2.6.1.	Učební plán pro přípravné studium.....	91
5.2.6.2.	Učební plán pro základní studium I. stupně	91
5.2.6.3.	Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.....	91
5.2.6.4.	Učební plán pro základní studium II. stupně	91
5.2.6.5.	Učební plán pro studium II. stupně s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	91
5.2.6.6.	Učební plán pro studium pro dospělé	92
5.2.7.	Poznámky k učebním plánům.....	92
5.2.8.	Učební osnovy výtvarného oboru	93
5.2.9.	Podmínky vzdělávání	106
5.3.	Taneční obor.....	107
5.3.1.	Charakteristika Tanečního oboru	107
5.3.2.	Formy studia.....	107
1.1.1.1.	Přípravné studium	107
1.1.1.2.	Základní studium I. a II. stupně a rozšířené studium	107
5.3.3.	Učební plány Tanečního oboru.....	108
5.3.3.1.	Přípravné studium	108
5.3.3.2.	Základní studium I. stupně	108
5.3.3.3.	Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně	108
5.3.3.4.	Základní studium II. stupně	108
5.3.3.5.	Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupně	108
5.3.3.6.	Studium pro dospělé	109
5.3.4.	Poznámky k učebním plánům.....	109
5.3.5.	Předměty v tanečním oboru.....	109
5.3.6.	Učební osnovy Tanečního oboru.....	109
5.3.7.	Podmínky vzdělávání	112
5.4.	Literárně-dramatický obor	113
5.4.1.	Charakteristika literárně-dramatického oboru	113
5.4.2.	Vzdělávací obsah	113
5.4.3.	Učební plány literárně-dramatického oboru.....	114
5.4.3.1.	Přípravné studium	114
5.4.3.2.	Učební plán pro základní studium	114
5.4.3.3.	Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně	114
5.4.3.4.	Učební plán pro základní studium II. stupně	114
5.4.3.5.	Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupně	115
5.4.3.6.	Studium pro dospělé.....	115
5.4.4.	Poznámky k učebním plánům.....	115
5.4.5.	Učební osnovy	116
5.4.6.	Přípravné studium	116

5.4.7.	Základní studium 1. a 2. stupně.....	116
5.4.7.1.	Výstupy oddělení dramatické tvorby	116
5.4.7.2.	Výstupy oddělení autorské tvorby	118
5.4.8.	Studium pro dospělé	119
5.4.9.	Podmínky vzdělávání	119
6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	120
7.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	121
8.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy.....	122
8.1.	Hodnocení žáků	122
8.2.	Vlastní hodnocení školy	123

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary, Šmeralova 336/15, příspěvková organizace, 36005 Karlovy Vary, ředitel školy Mgr. Břetislav Svoboda

Zřizovatel: Město Karlovy Vary, Moskevská 21, 36001 Karlovy Vary

Kontaktní údaje:

Telefon	353 447 021
Fax	353 447 020
e-mail	sekretariat@zsazus.cz
www	www.zsazus.cz

Platnost od 1.9.2012.

2. Charakteristika školy

ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary je příspěvkovou organizací, která byla zřízena Městem Karlovy Vary s účinností od data 1. 9. 1994¹. Základní škola má kapacitu 540 žáků, Základní umělecká škola 1380 žáků. Při škole je zřízena školní družina s kapacitou 125 žáků a školní jídelna s denní kapacitou 600 jídel. Základní umělecká škola je čtyřoborová a zahrnuje všechny čtyři obory uměleckého vzdělávání – hudební, výtvarný, taneční a dramatický.

2.1. Struktura školy

Základní umělecká škola	Hudební obor	Výtvarný obor	Taneční obor	Literárně-dramatický obor
Základní škola	Volitelné předměty			
	Bez zaměření	Rozšířená hudební výchova	Rozšířená výtvarná výchova	Taneční výchova
	Povinné předměty			

Schéma znázorňuje návaznost ZUŠ na ZŠ. Přesahuje dramatický obor ZUŠ, který je na ZŠ zastoupen pouze jako volitelný předmět Literárně-dramatická výchova, otevřený všem žákům, a nikoli jako volitelné zaměření.

Vyučování ve škole probíhá ve dvou budovách – Šmeralova 40 pro I. stupeň ZŠ, taneční obor a hudební obor ZUŠ a ZŠmeralova 15 pro II. stupeň ZŠ, výtvarný obor, dramatický obor a hudební obor ZUŠ.

Kromě těchto hlavních budov využíváme ještě další dvě – Šmeralova 17 se školní jídelnou a školní družinou a Sokolovská 35, v níž je umístěna školní galerie Duhová paleta.

V základní škole je vyučování organizováno ve dvou paralelních třídách v každém ročníku. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura nabízíme žákům rozšířenou výuku výtvarné výchovy, hudební výchovy nebo taneční výchovy. Žáci, kteří se hlásí do rozšířené výuky, jsou přijímáni na základě talentové zkoušky do 1. ročníku, případně na základě rozdílové zkoušky do ročníku vyššího.

2.2. Cílové skupiny žáků

- žáci z obvodu školy – část z nich si volí „estetické“ zaměření, menší část zůstává bez zaměření
- žáci z jiných obvodů – vyhledávají zaměření školy na estetické předměty; ve zvoleném předmětu vykonávají talentovou, případně rozdílovou, zkoušku
- děti z jiných škol, navštěvující pouze základní uměleckou školu

Základní umělecká škola je samozřejmě otevřená všem přiměřeně disponovaným žákům, nejen tedy těm, kteří navštěvují třídy s rozšířenou výukou estetických předmětů. Přijetí se děje na základě talentové zkoušky. V případě, že uchazeč byl přijat do základní školy s rozšířenou výukou

¹ Původně jako ZŠ Rybáře, teprve od počátku školního roku 1995/1996 jako ZŠ a ZUŠ Rybáře, později ještě ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary

v oboru, který odpovídá zvolenému oboru ZUŠ, je pro přijetí dostatečná talentová zkouška absolvovaná v základní škole.

Naším cílem je:

- a) vyhovět při přijímání do ZUŠ všem talentovaným žákům naší základní školy, pokud o to projeví zájem
- b) vyhledávat a podchycovat talentované žáky v Karlových Varech i mimo okruh žáků naší základní školy

2.3. Vybavení školy

Škola se nachází ve dvou budovách – Šmeralova 15 (ředitelství a II. stupeň) a Šmeralova 40 (I. stupeň). Školní družina pracuje v budově Šmeralova 17 stejně jako školní jídelna.

Vybavení školy umožňuje zcela naplňovat její poslání.

Výtvarné výchově slouží 5 ateliérů, z nichž jeden je přednostně vyhrazen pro žáky I. stupně. Pro výtvarníky je k dispozici ještě modelovna s keramickou pecí a hrnčířským kruhem. Jde nám o to, aby výtvarníci mohli prezentovat své práce na veřejných výstavách. Za tím účelem provozujeme na Sokolovské ulici v přízemí budovy Sokolovská 35 galerii Duhová paleta². Ročně se zde uspořádá 10 výstav, z nichž 2 až 3 připraví se svými učiteli žáci naší školy.

Pro hudební výchovu je k dispozici na I. stupni malá hudebna a koncertní sál Budka, který slouží rovněž jako učebna. Hudebníci z 1. až 3. třídy se vyučují v malé hudebně v podkroví budovy I. stupně. Na II. stupni se hudební výchova realizuje v hudebně, v sálu Kotelna a v malé počítačové pracovně.

Taneční výchova se realizuje v tanečním sálu se speciální úpravou podlahy.

Zejména pro hudební, ale i taneční představení jsou k dispozici tři koncertní sály – aula s kapacitou asi 110 diváků, Kotelna a Budka³, obě s kapacitou 40 diváků.

Všechny výše uvedené prostory jsou využívány jak základní školou, tak i základní uměleckou školou. Prostory pro výuku výtvarné výchovy a hudební výchovy využívají i děti bez tohoto zaměření.

I pro ostatní obory, vyučované v základní škole, je vybudované vhodné zázemí, případně se s jeho vybudováním počítá v brzké době. K dispozici je učebna fyziky a chemie, velká počítačová pracovna na II. stupni s cílovou kapacitou 29 počítačů (je využívána I úrp výuku hudební výchovy – notační program Sibelius), školní knihovna se studovnou a malou učebnou HO. Menší počítačová pracovna je na I. stupni (kapacita 16 PC, současný stav 11 PC). Pro výuku v oblasti Člověk a svět práce je k dispozici školní kuchyňka a školní dílny. Předměty z ostatních oblastí jsou vyučovány v kmenových učebnách, které jsou některým předmětům částečně přizpůsobeny (přírodopis a zeměpis, jazyky, matematika). Tělesné výchově slouží dvě tělocvičny, jedna na I. stupni a jedna na II. stupni, a areál školního hřiště s převážně asfaltovým povrchem a rekonstruovaným hřištěm na míčové hry a sektorem pro skok daleký.⁴

Individuální výuka v hudebním oboru ZUŠ probíhá v malých učebnách především v podkroví budovy Šmeralova 40. K této výuce jsou ale v současné době využity prakticky všechny vhodné prostory obou hlavních školních budov. Kromě toho probíhá individuální výuka i v řadě běžných tříd

² Galerie Duhová paleta byla slavnostně otevřena při vernisáži prací žáků školy 1.11.1993

³ Sály Kotelna a Budka vznikly adaptací původně nevyužitelných prostor školy – Kotelna byla původně skutečně kotelnou a Budka vznikla po rekonstrukci původně půdních prostor.

⁴ Na jaře 2011 rozhodla Rada města Karlovy Vary o vypracování projektu nového školního hřiště s umělým povrchem.

základní školy. Do budoucna uvažujeme o přestavbě půdních prostor budovy Šmeralova 15, kde by měly vzniknout výtvarné ateliéry a řada malých učeben pro individuální výuku.⁵

Na další zpřístupnění a využití čeká areál lesoparku v zahradě u školní družiny. Je již zpracována studie⁶ na využití tohoto území a vybudování přírodního amfiteátru a naučné stezky s 11 zastaveními zaměřenými na karlovarskou kulturu.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor na základní škole je stabilizovaný, i když postupně prochází generační obměnou. Naprostá většina pedagogů je plně kvalifikovaných, další si kvalifikaci doplňují, případně jsou kvalifikovaní pro jiný typ školy (základní umělecká škola).

Ve škole pracuje výchovný poradce, který je současně poradcem pro volbu povolání a metodik prevence sociálně patologických jevů.

Odborná erudice našich pedagogů nám umožňuje stále rozvíjet zaměření školy, na které se specializujeme (estetické výchovy), ale současně zaručuje i to, že naši žáci nezaostávají za svými vrstevníky v jiných oblastech.⁷

Řada pedagogů vyučuje souběžně na základní škole i na základní umělecké škole. To umožňuje větší provázanost obou typů škol a také intenzivnější práci s dětmi, které si zvolily estetické zaměření.

2.5. Spolupráce s dalšími subjekty

Škola je spoluorganizátorem každoroční soutěže Karlovarský skřivánek, určené malým zpěvákům ve věku od 6 do 15 let. Každý rok počátkem jara probíhá v aule školy závěrečné, celostátní finále. Soutěž je organizována ve spolupráci s Mezinárodním pěveckým centrem Antonína Dvořáka. Je vyhlášována ve Věstníku MŠMT v oddíle soutěží typu C.

Další pravidelně pořádanou soutěží je soutěž ve čtyřruční hře na klavír „Čtyři ruce na klávesách – Piano über Grenzen“, která jednou za tři roky dospěje až do mezinárodního finále. Soutěž je pořádána opět ve spolupráci s Mezinárodním pěveckým centrem Antonína Dvořáka, její mezinárodní část ještě s Musikschule der Hofer Symphoniker z německého Hofu.

Obě soutěže jsou pořádány ve spolupráci a s podporou Města Karlovy Vary a krajského úřadu Karlovarského kraje.

Při pořádání koncertů, akademií a jiných kulturních podniků, při zajišťování vzdělávání dospělých a v činnosti nejrůznějších uměleckých seskupení (orchestr, big band, kapely apod.) škola úzce spolupracuje s Obecně prospěšnou společností Forte.

Sportovní soutěže jsou pořádány ve spolupráci s krajským úřadem Karlovarského kraje.

2.6. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

⁵ O projektovém zpracování přestavby těchto prostor rozhodla Rada města Karlovy Vary rovněž na jaře 2011. Projekt by měl být zpracován do konce roku 2011. Třetím projektem zpracovaným v roce 2011 by měla být sedlová střecha s půdní vestavbou na budově Šmeralova 17 – tedy školní jídelny a družiny. Měla by v budoucnu přinést tolik potřebné navýšení kapacity školní družiny a nový ateliér pro výtvarný kroužek „Šikovné ruce“, který je organizován ve školní družině.

⁶ Studii zadala a nechala zpracovat Obecně prospěšná společnost Forte v roce 2006.

⁷ Dokladem toho je umístění školy v předmětových a sportovních soutěžích v rámci kraje ve školním roce 2005/2006. ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary se umístila ve školních soutěžích mezi 80 krajskými základními školami a osmiletými gymnázii na 12. – 14. místě, v okrese Karlovy Vary na 2. – 4. místě a ve městě Karlovy Vary na 2. místě.

Pravděpodobně největším projektem, který je na půdě školy připravován, je každoroční školní akademie. Projekt je celoškolní, není vázán pouze na základní školu, a účinkuje v něm přibližně 150 žáků a učitelů. Výtvarníci připravují scénu, tanečníci a hudebníci svá vystoupení. Děti se účastní i práce v zákulisí, přípravě scény a dekorací a natáčení a zdokumentování celé akademie.

Mezinárodním projektem jsou výměnné výstavy našich žáků a žáků Musikschule der Hofer Symphoniker. Každoročně v prvním lednovém týdnu je zahájena výstava prací německých dětí v galerii Duhová paleta a v červenci naopak výstava našich žáků ve Freiheitshalle v Hofu.

Dalším mezinárodním projektem připravovaným ve spolupráci s hofskou Musikschule jsou společné adventní koncerty. V jejich rámci se představují naši žáci ve společném adventním koncertu v Johaneskirche v Hofu a hofští žáci ve společném koncertu v Karlových Varech.

Největší mezinárodní projekt byl odstartován ve školním roce 2005/2006. Byl navázán kontakt se švédskou základní školou s rozšířenou výukou hudební výchovy z Katrineholmu. Projekt počítá se vzájemnými výměnami žáků a učitelů obou našich škol. Cílem je představit navzájem místa, kde žijeme a nejbližší okolí našich škol, navázat kontakty mezi dětmi (rozvoj jazykových dovedností) a představit žáky našich škol při společných vystoupeních pro veřejnost v Karlových Varech a Katrineholmu.

Velmi slibně se rozvíjí spolupráce se Soukromou základní uměleckou školou v Popradu. Zahrnuje v sobě společné koncerty v Karlových Varech (duben 2008, prosinec 2008) i v Popradu (prosinec 2008) i společné projekty výtvarné (plenér ve Vysokých Tatrách v květnu 2008). Jsme přesvědčeni, že česko – slovenská spolupráce bude dále pokračovat a vyvíjet se ve všech oborech obou uměleckých škol.

2.7. Spolupráce s rodiči a prezentace školy na veřejnosti

Při škole je zřízena šestičlenná Školská rada, v níž je po dvou zástupcích zřizovatele, rodičů a pedagogů.

Se zajištěním některých akcí a se zásobováním školní knihovny škole vydatně pomáhá Sdružení rodičů a přátel dětí a školy, zřízené jako občanské sdružení.

Informovat rodiče o dění ve škole se snažíme pomocí internetových stránek. Na počátku každého školního roku vydáváme kalendář školních akcí, který je plánem naší roční práce a každý rodič má možnost si jej zakoupit.

O dění ve škole informujeme především rodičovskou veřejnost v Novinkách ZŠ a ZUŠ, které vydáváme dvakrát ročně, vždy k termínu třídních schůzek ZŠ. Celý náklad hradí Sdružení rodičů a každý rodič vždy obdrží jeden výtisk zdarma.

3. Zaměření školy a její vize, zařazování žáků do ZUŠ

3.1. Zaměření a poslání školy

Základní škola a Základní umělecká škola – jak už sám název napovídá – je školou, sdružující v sobě dva úzce propojené subjekty. Tento vzdělávací program byl zpracováván podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání (RVP ZUV). Zejména v oborech, v nichž základní vzdělávání prohlubujeme nad rámec RVP ZV, vyžadujeme po našich žácích i aktivní práci v Základní umělecké škole (nejenom té „naší“). Oba programy se u nás prolínají především ve vzdělávací oblasti Umění a kultura ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Cílem našeho snažení je být nejen školou, ale rovněž i kulturní institucí v Karlových Varech.

Vedle toho, že pořádáme koncerty a přehlídky jednotlivých oborů ZUŠ, snažíme se taky o integraci a společnou prezentaci práce všech oborů. Považujeme za velmi přínosné vest žáky různých oborů ke spolupráci a společné tvorbě. Předpokladem a nutnou podmínkou je samozřejmě rozvíjení vzájemné spolupráce mezi různě zaměřenými pedagogy. Příklady takových rozsáhlých projektů mohou být například pravidelné školní akademie nebo projekt Víla Ohře v Karlovarském městském divadle (2011)

Díky propojení obou škol nabízíme i program pro děti, které chtějí být aktivní a chtějí se rozvíjet po stránce estetickovýchovné nad rámec možností, které jim poskytuje běžná základní škola. Výhodnost tohoto spojení je funkční i v opačném směru – děti, které chtějí docházet do základní umělecké školy a pracovat v některém z jejích oborů, mají možnost prohlubovat své nadání a více je rozvíjet v rámci dopolední rozšířené výuky v základní škole. To je výhoda, kterou naopak nemůže běžná samostatná základní umělecká škola poskytnout.

Propojení obou škol je skryto i v motivačním názvu celého našeho vzdělávacího programu „Škola plná dětí od rána do večera“.

Celkové směřování školy vyjadřuje její poslání:

Základní škola a Základní umělecká škola je škola poskytující kromě základního vzdělání rozšířené vzdělání v oblasti estetickovýchovné při respektování individuálních zájmů jednotlivých žáků.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	
– vedeme žáky názornou ukázkou k přirozenému pohybu, který vychází z anatomické stavby těla a jeho fyziologie – vysvětlujeme žákům pomocí názorné ukázky princip daného pohybu a upozorňujeme na možné chyby – metodou improvizace rozvíjíme schopnost žáků použít pohybové prvky k vlastnímu tanečnímu či pohybovému vyjádření daného námětu – zprostředkováváme žákům účast na tanečních přehlídkách, festivalech – zařazujeme do své výuky záznamy tanečního umění – vedeme žáky k rozpoznávání kvality předvedeného výkonu a k vlastnímu hodnocení	Taneční a literárně-dramatický obor
– formou her s nástrojem vedeme žáka k tvůrčí svobodě a kreativitě – objasňujeme souvislosti mezi skladbou a jejím historickým kontextem – soustavně pobízíme žáka k plnohodnotnému uměleckému výkonu a k zodpovědnosti za tento výkon – seznamujeme žáka s celým historickým spektrem hudby – přibližujeme žákovi různé způsoby interpretace hudby vlastní hrou nebo reprodukcí – vysvětlujeme formu uměleckého díla	Hudební obor

– vysvětlujeme inspirační zdroje z jiných uměleckých oborů (skladba je často inspirována literaturou, obrazem, napsána pro taneční vystoupení) – vybíráme vhodné skladby přiměřené věku a úrovni žáka – vedeme žáka k samostatnému výběru vhodné skladby – oceňujeme úspěch žáka – inspirujeme žáka osobním příkladem	
– nabízíme žákům škálu výtvarných technik a postupů k využití výtvarného jazyka jako svébytného prostředku komunikace – vedeme žáka k hledání a objevování výrazových možností vyjadřovacích prostředků, ke spontánnímu a současně esteticky působivému projevu – podporujeme tvořivost žáků a jejich osobnostní projev – nabízíme žákům aktivní setkávání s uměleckými díly – prostřednictvím reprodukcí, ale podle možnosti i originálů – seznamujeme žáky s českým i světovým výtvarným uměním, aktivně hledáme souvislosti, inspiraci a asociace (navštěvujeme výstavy s doprovodným programem v Galerii umění Karlovy Vary, podle možností i výstavy v jiných městech) – využíváme nabídky Galerie KV k účasti našich žáků ve společných projektech	Výtvarný obor
– vyžadujeme pravidelnou docházku – vytváříme dostatek motivačních situací k soustavné soustředěné práci – rozvíjíme na základě zvyšování psychických a fyzických nároků pohybové dispozice a pohybový slovník žáka – vedeme žáky formou rozhovoru k zodpovědné práci ve skupině a respektování sebe sama i ostatních – dáváme žákům možnost účastnit se různých typů uměleckých představení	Taneční a literární-dramatický obor
– zapojujeme žáky do komorní a orchestrální hry – vedeme žáka k vytváření správných pracovních návyků postupně a nenásilnou formou, při výuce se snažíme nastolit příjemnou atmosféru – vedeme žáky k tomu, aby rodičům ukazovali své dosažené dovednosti a společně se těšili z úspěchů – začleňujeme žáky do souborové a komorní činnosti a vytváříme u nich pocit sounáležitosti a odpovědnosti ve vztahu k ostatním hráčům i posluchačům	Hudební obor
– volíme vhodnou motivaci, abychom probouzeli zájem o zvolené téma, o svět s jeho souvislostmi a vztahy a podpořili potřebu žáka výtvarně se vyjadřovat – směřujeme žáky k tomu, aby dokázali obhájit svůj tvůrčí záměr – vedeme žáky k vytváření a uchování odpovídajícího pracovního prostředí (přiměřené čerpání materiálu, účelné rozložení materiálu, nástrojů a pomůcek na pracovní ploše, zodpovědné a samostatné zacházení se svěřeným materiálem a jeho úklid po skončení práce) – vedeme žáky ke spolupráci s ostatními, tolerantnímu přístupu k názorům i výtvarným projevům druhých – usměrňujeme komunikaci mezi účastníky výtvarně výchovného procesu, otevíráme dialog, ve kterém respektujeme postoje žáků a podporujeme svobodné rozvíjení jeho myšlenek	Výtvarný obor
– poskytujeme dostatek informací v hledané oblasti - kulturní tradice, zvyky, taneční směry, další vzdělávání s uměleckým zaměřením – navštěvujeme spolu s žáky umělecká představení – předkládáme žákům taneční díla v kontextu historických souvislostí – dáváme možnost žákům spolupodílet se na tvorbě choreografií a jejich následné prezentaci při vystupování – přibližujeme žákům vlastním osobním příkladem taneční umění jako součást života	Taneční a literární-dramatický obor
– vedeme žáka k uvědomování si provázanosti všech druhů umění	H u d

– informujeme žáky o kulturním dění v našem okolí (ve škole, ve městě) a motivujeme je k návštěvě kulturních akcí – objasňujeme žákům význam umění a jeho začlenění do běžného života	
– spoluvytváříme schopnost skrze sám sebe vnímat, pozorovat okolní svět a rozumět mu, chápat podněty a skutečnosti ve vzájemných vztazích – vedeme k uplatnění jeho neopakovatelných vztahů ke světu – pomocí projektového a problémového vyučování, dialogu, motivačního rozhovoru a při návštěvách kulturních institucí podněcujeme zájem a aktivní přístup k výtvarnému umění a k celé oblasti výtvarné kultury	Výtvarný obor

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1. Hudební obor

5.1.1. Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor ZUŠ umožňuje svými jednotlivými složkami komplexní hudební vzdělávání žáků. V hudebním oboru se vyučuje praktická výuka na hudební nástroje provázená teoretickou výukou hudební nauky. Výuce hudebních nástrojů předchází přípravné ročníky PPHV a PHV. Všichni žáci jsou do ZUŠ přijímáni na základě talentové zkoušky. Výuka hudebního oboru je rozdělena na dva stupně, první sedmiletý, druhý čtyřletý. Každý stupeň je ukončen **absolventským výkonem**. Do vyššího ročníku může postoupit žák, který na konci předchozího ročníku úspěšně vykonal postupovou komisionální zkoušku.

Ve výuce některých nástrojů je nutné přihlédnout k věku a možnostem žáka a výuka těchto nástrojů je možná až v pozdějším věku (hra na pozoun, fagot, příčnou flétnu, violu, saxofon). Výuka hudební nauky je koncipována do pěti ročníků v prvním stupni a je povinná pro žáky, kteří nejsou zařazeni do rozšířené výuky hudební výchovy ZŠ.

Kromě individuální výuky na nástroj je brán v rámci komplexnosti hudebního vzdělávání velký zřetel na kolektivní výuku orchestrální, sborové, souborové nebo komorní hudby. Pro žáky je kolektivní hra povinná nejpozději od čtvrtého ročníku prvního stupně.

Rozdělení individuální a kolektivní výuky:

A) Individuální výuka – vyučuje se

- individuálně hře na hudební nástroj
- individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků hře na zobcovou flétnu, hře na elektronické klávesové nástroje
- individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků ve hře na kytaru, v sólovém zpěvu, případně ve hře na dechovém nástroji jako nástroji sloužícímu k přípravě hry na jiný dechový nástroj
- individuálně sólovému zpěvu a hře na jakýkoli hudební nástroj v rámci studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

B) Kolektivní výuka

- ve skupině maximálně dvaceti žáků u předmětů, které jsou vyučovány hromadně a vznikly na základě vzdělávací oblasti Recepce a reflexe hudby
- velikost a obsazení hudebních formací, na jejichž činnosti se žáci podílejí v rámci vzdělávání v oblasti hudební interpretace a tvorba, se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy; v této oblasti je možné organizovat výuku společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé
- s výjimkou individuální výuky si škola může zvolit i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž celková hodinová dotace musí odpovídat týdennímu minimu
- vzdělávací zaměření Sólový zpěv je realizováno při individuální výuce jako sólový zpěv, při kolektivní výuce jako sborový nebo komorní zpěv
- velikost a obsazení pěveckých sborů se řídí jejich zaměřením a podmínkami školy

- u sborového zpěvu je možné výuku organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé⁸

Hudební obor v ZŠ a ZUŠ se nespecializuje jen na klasickou hudbu, ale dává možnost žákům vybrat si žánr, kterému se chce do budoucna věnovat. Vedle klasické hudby nabízí výuku jazzové hudby ve formě předmětu jazzová interpretace, jazzová improvizace a v souborech Swingdows a Big Band. Rocková a popová hudba se vyučuje v rámci hudebních nástrojů, které jsou předurčeny k tomuto typu hudby, elektrická kytara, baskytara, bicí nástroje, keyboard, popový zpěv a v hudebních instrumentálně - vokálních skupinách určených výhradně pro tento žánr. V hudebním oboru se pěstuje i vztah žáků k folklórní hudbě a to ve výuce klasických nástrojů, v hudební nauce a zejména souboru Malá folklórní kapela. Často se jednotlivé žánry v průběhu studia kombinují.

V rámci individuální výuky nástroje je žák hodnocen z předmětu „Hra na (nástroj)“, ve vzdělávacím zaměření Pěvecká výchova z předmětu „Zpěv“. V kolektivní výuce je pak hodnocen v "zastřešujícím" předmětu „Kolektivní interpretace“, eventuálně v jeho podobách "Komorní hra", "Hra v komorním souboru", "Čtyřruční hra", "Komorní zpěv", "Hra v Big Bandu", "Hra v přípravném orchestru" a "Hra v symfonickém orchestru". Ve vzdělávacím zaměření Pěvecká výchova je kolektivní výuka realizována v předmětu „Sborový zpěv“. V 1. až 5. ročníku je žák hodnocen v předmětu „Nauka o hudbě“

Žáci vykazující dlouhodobě výborné výsledky, často a úspěšně reprezentující školu, případně zájemající se o studium na konzervatoři či jiné odborné škole s hudebním zaměřením mohou být na základě rozhodnutí ředitele školy s platností na jeden rok, zařazeni do tzv. studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin, což je studium s navýšenou dotací vyučovacích hodin, které dále rozvíjí jeho dovednosti a může pozitivně přispět k jeho případné profesionální umělecké kariéře.

⁸ RVP ZUV, č.j. 12 955/2010-22

5.1.2. Učební osnovy

5.1.2.1. Přípravná hudební výchova

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Přípravná hudební výchova			Přípravné studium
Předmět	ročník		Celkem
	1.	2.	
Přípravná hudební výchova	2	2	4
Celkový počet hodin			4

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– je schopen rozlišit tón od zvuku – vyjmenuje vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva) – zná tyto pojmy: nota, pomlka, notová osnova, hudební klíč, taktová čára, posuvka, hudební abeceda – pozná vizuální podobu not a pomlk (celá až osminová), zná délky těchto not a pomlk (celá až osminová) – vyjmenuje hudební abecedu	– zapíše do notové osnovy v houslovém klíči noty $c^1 - c^2$ – zná funkci posuvek (křížek, bé, odrážka) – rozvíjí si schopnost soustředěného poslechu – dokáže tleskáním zopakovat krátký rytmický útvar, dokáže také sám vymyslet krátký rytmický útvar, zatleská jednoduchý rytmický útvar z notového zápisu – zpívá (lidové písně) rytmicky správně a relativně intonačně čistě – doprovodí jednoduchým rytmem zpívané písně (převážně rytmickými nástroji)

5.1.2.2. Vzdělávací zaměření Hra na akordeon

Akordeon je vícehlasý chromatický hudební nástroj. Má široké uplatnění jako nástroj sólový, doprovodný i souborový. V amatérské oblasti se uplatňuje zejména v lidových a folklorních souborech. Do studijního zaměření Hra na akordeon přijímáme od 5 let děti, které u talentové zkoušky prokážou hudební nadání a mají potřebné fyziologické předpoklady (dostatečný vzrůst, velikost paží a rukou, zdravou páteř). V případě pochybnosti doporučujeme lékařské vyšetření pro potvrzení vhodnosti studia zvoleného studijního zaměření. Vyučujeme pouze hru na klávesový akordeon se standardními basy. V počátcích studia nabízíme možnost zapůjčení vhodného hudebního nástroje. Žáci se vedle sólové hry věnují hře v souboru klávesových nástrojů nebo hře doprovodu jiných nástrojů či zpěvu.

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na akordeon								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	7

Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na akordeon					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na akordeon	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na akordeon

Ročník 1. – 3.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– předvede správné držení těla a nástroje – vyjmenuje zásady péče o nástroj – při hře vede měch podle značek – zahraje melodii ve čtvrtových taktech s půlovou notou s tečkou a s osminovými hodnotami – při hře předvede dvě kontrastní dynamické úrovně – vyjmenuje základní basy s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F) a zahraje je ve staccatu – zahraje elementární melodické cvičení ve standardním basu – zahraje dohromady lidovou píseň z paměti	– pravou rukou zahraje melodii s využitím podkladu palce – vyjmenuje a zahraje vybranou stupnici dur přes jednu oktávu zvlášť a tříhlasy T5 (harmonicky a melodicky) – v levé ruce vyhledá a zahraje pomocné basy – zahraje durový akordický doprovod – přečte a zahraje notový zápis s posuvkami – zahraje jednoduchou skladbu z paměti	– zahraje vybranou stupnici dur a tříhlasy T5 s obraty přes jednu oktávu dohromady – zahraje dvojhmaty pravou rukou – zahraje akordický doprovod s terciovým a kvintovým basem, moll T5 a D7 – zahraje skladbu s uplatněním rytmů s šestnáctinovými hodnotami – studovanou skladbu zahraje s plynulými měchovými obraty – na veřejném vystoupení zahraje skladbu z paměti
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– vyjmenuje a zahraje vybranou stupnici moll harmonickou, melodickou a T5 s obraty zvlášť	– zahraje vybranou stupnici moll a T5 dohromady – popíše značení rejstříků pro pravou i levou ruku a jejich význam	

– reprodukuje rytmické útvary v půlových a osminových taktech – v notovém zápise identifikuje a zahraje triolu a synkopu – zahraje z listu lidovou píseň – zahraje skladbu s přesvědčivou dynamikou	– vysvětlí význam melodické ozdoby – zahraje skladbu s melodickými ozdobami příraz, nátřl – reprodukuje skladbu podle předepsaného výrazového značení
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje s jistotou vybranou stupnicí dur a T5 přes dvě oktávy – při hře studované skladby zvolí vhodné rejstříky pro pravou i levou ruku – ve studované skladbě zahraje melodické ozdoby skupinku, mordent – zahraje v levé ruce doprovod podle akordových značek – zahraje z listu skladbu na úrovni 2. ročníku	– zahraje s jistotou vybranou stupnicí moll a T5 přes dvě oktávy – zahraje ve studované skladbě melodickou ozdobou trylek – samostatně nastuduje doporučenou skladbu na úrovni nižšího ročníku, zvolí k interpretaci vhodné tempo, dynamiku, agogiku – zahraje barokní skladbu s respektováním stylové interpretace – nastuduje a přednese skladbu na absolventském vystoupení

Hra na akordeon

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje základní druhy prstové artikulace portamento, legato, staccato – při hře rozliší piano, forte, crescendo a decrescendo – pravou rukou zahraje melodii s využitím podkladu palce – vyjmenuje a zahraje základní basy s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F) – zahraje durový akordický doprovod – zahraje elementární cvičení melodie ve standardním basu – vysvětlí pojem stupnice, akord a zahraje vybranou stupnicí dur a tříhlasy T5 s obraty – zahraje skladbu s přesvědčivou dynamikou a předepsaným výrazem	– zahraje vybrané paralelní stupnice a příslušné T5 – ve studované skladbě zvolí a realizuje vhodné vedení měchu s respektováním hudebních frází – vybranou skladbu interpretuje z paměti
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje vybrané stejnojmenné stupnice a příslušné T5 – pomocí měchové techniky vytvoří kultivovaný tón s plynulým obratem bez akcentu a dynamické změny	– při hře skladeb odlišných stylových období zvolí odpovídající interpretaci – samostatně nastuduje doporučenou skladbu, zvolí vhodné rejstříky, prstoklady, vedení měchu, dynamiku, agogiku

– zahraje vybranou polyfonní skladbu	– dle svých priorit si vybere a samostatně nastuduje skladbu, zdůvodní své interpretační pojetí – interpretuje skladbu na veřejném absolventském vystoupení – uvede možnosti svého interpretačního uplatnění po skončení studia II. stupně
--------------------------------------	--

5.1.2.3. Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje

Na naší škole vyučujeme hře na klavír i elektrické klávesové nástroje (keyboard) a varhany.

Klavír stále patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Vyučujeme jej sedm let v základním studiu I. stupně a čtyři roky v základním studiu II. stupně. II. stupeň v zásadě navazuje na I., ale mohou v něm začít studovat i starší nadaní zájemci, kteří neprošli studiem I. stupně. Ti pak budou postupovat dle svých individuálních možností s přihlédnutím ke zvolenému zaměření.

Studium na obou stupních je zakončeno absolventským výkonem veřejným či komisionálním. Součástí studia je nejen výuka sólových partů, ale i nauka o hudbě, čtyřruční hra, komorní hra (hra na 2 klavíry či v různých komorních seskupeních), případně i klavírní doprovody.

Žáci zde mohou studovat kromě klasického zaměření i jazzovou interpretaci a jazzovou improvizaci.

5.1.2.3.1. Hra na klavír

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klavír								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klavír					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klavír	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na klavír

Ročník 1. – 3.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		

– bezpečně rozliší a pojmenuje rozdělení oktáv – ovládá, pojmenuje a rozliší hru legato, portamento a staccato – umí číst noty g až g2 v houslovém klíči – zná délku not a pomlk (celá, půlová, čtvrtová, osminová), označení taktu a základní dynamická znaménka – zvládá doprovod lidových písní základním tónem T, S, D – propojuje zapsanou notu s klávesou	– dbá na pevné zakotvení nohou při hře – zvládá koordinaci a nezávislost rukou (hra různých notových hodnot, úhozů i dynamiky) – umí vysvětlit funkci pedálů – umí číst noty f - d3 v houslovém a c - e1 v basovém klíči – sluchem rozliší pochod, tanec a ukolébavku – pozná formu AB a ABA – hraje durové stupnice od bílých kláves dohromady v protipohybu a akordy zvlášť – zvládá hru dvojhmatů, umí vysvětlit a předvést odtah	– dbá na uvolnění těla při hře – umí správně nastavit výšku a vzdálenost židle – zvládá přesunout těžiště trupu ke klavíru – používá pedál dle návodu pedagoga – hraje durové stupnice a akordy od bílých kláves v protipohybu dohromady a mollové stupnice a akordy zvlášť – při doprovodu písní umí využít akordů T, S, D
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– se aktivně zapojuje do skupinové interpretace – sluchem bezpečně rozlišuje dur a moll – na základě názvu a náladě skladby dokáže zvolit odpovídající tempo a dynamiku – pojmenuje, rozliší a ovládá základní melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent a obal) – hraje durové a mollové stupnice a akordy dohromady v rovném pohybu přes dvě oktávy – zvládá doprovody písní obohacené o jednoduché figurace na harmonickém podkladě T, S, D – dokáže interpretovat z paměti více skladeb	– hraje, popíše a rozliší skladby z různých slohových období (baroko, klasicismus, romantismus) – je schopen dynamicky rozlišit dva hlasy v polyfonii – zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb na úrovni prvního a druhého ročníku – hraje durové a mollové stupnice dohromady v rovném pohybu přes čtyři oktávy + čtyřhlasé akordy (u menší ruky D7) zvlášť – při hře písní hraje melodii s přidáním druhého hlasu v terciích a sextách	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– je schopen lehčích doprovodů jiného hudebního nástroje, případně zpěváka – dokáže zahrát jednoduché doprovody písní podle akordových značek – hraje všechny durové a mollové stupnice dohromady v rovném, eventuálně kombinovaném pohybu přes čtyři oktávy a	– je schopen reprodukovat rozsáhlejší skladby z paměti – umí uplatnit své vědomosti při samostatném nastudování skladby (notový zápis, prstoklad, dynamika, frázování) – nastuduje alespoň dvě skladby rozdílného charakteru a slohového období, které	

čtyřhlasé akordy, případně velký rozklad dohromady v rovném pohybu přes dvě oktávy – zvládá hru polyrytmického útvaru 2:3 – je schopen a dbá na vyrovnanost hry v rychlejších pasážových útvarech	předvede na veřejném absolventském vystoupení, či před komisí
---	---

Hra na klavír

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– rozvíjí své praktické dovednosti – se samostatně orientuje v notovém zápisu – se podle svých možností a schopností aktivně účastní komorní či čtyřruční hry	– je veden k samostatnému přehrávání původních i upravených klavírních skladeb – si vytváří názor na interpretaci skladeb různých stylových období i žánrů
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– při improvizaci využívá předchozí získané znalosti a dovednosti a rozšiřuje je dle možností – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– připravující se ke studiu na odborné škole se zaměří na přípravu požadavků k přijímací zkoušce

5.1.2.3.2. Žáci bez předchozí hudební průpravy

Hra na klavír

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– podle individuálního studijního plánu získává základní pianistické návyky – se pohotově orientuje na klávesnici – je seznámen se čtením notového zápisu na dvou notových osnovách v G i F klíči	– umí spojit teoretické poznatky s praxí – umí transponovat písně dle možností – se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– dle individuálních možností ovládá správným způsobem rytmický a synkopický pedal – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– připravující se ke studiu na odborné škole se zaměří na přípravu požadavků k přijímací zkoušce

5.1.2.3.3. Hra na keyboard

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na keyboard	1. stupeň
------------------------------------	-----------

Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na keyboard					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na keyboard	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na keyboard

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– umí spojit notový zápis s orientací na klávesách – hraje z paměti jednoduché písně – popíše nástroj, umí jej uvést do chodu, vypnout, zabezpečit proti elektrickému proudu – získává správné elementární návyky při hře	– má smysl a schopnost pro volbu zvukových bank – vnímá jejich barvy, kombinuje a přiřazuje při interpretaci skladby – cítí rytmus, tempo – hraje z listu, má představivost v doprovodech známých písní	– dosahuje vyrovnanosti při hře v rychlejších tempech – upevňuje si jistotu při hře na bílých a černých klávesách – získané schopnosti a dovednosti využívá k samostatnému studiu – ovládá základní příslušnost zvuků / nástrojů k jednotlivým žánrům: vážná hudba, jazz atd.
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– transponuje do všech tónin – hraje doprovody k písním a k jednodušším skladbám všech žánrů – uvědomuje si postupně možnosti nástroje a spojení s výpočetní technikou		– má rozvinutou technickou zručnost, smysl k hudební frázi – upravuje jednodušší skladbičky pro EKN
6. ročník		7. ročník

Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– umí realizovat své hudební představy na přiměřeně volených skladbách – rozlišuje hlavní zásady interpretace skladeb různých stylů a žánrů při hře sólové, komorní a v doprovodech	– umí si vybrat ze zvukové databanky patřičný nástroj a využít jej pro daný styl – kreativně zpracovává vlastní i přejaté hudební motivy – opatří melodii dalším hlasem nebo doprovodem

Hra na keyboard

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– rozvíjí své praktické dovednosti – se samostatně orientuje v notovém zápisu – má vypěstovanou melodickou, rytmickou a harmonickou představivost, smysl pro vnímání barev tónu,	– samostatně přehrává původních i upravené skladby pro klávesový nástroj – si vytváří názor na interpretaci skladeb různých žánrů
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– při improvizaci využívá předchozí získané znalosti a dovednosti, rozšiřuje je dle možností – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– připravující se ke studiu na odborné škole se zaměří na přípravu požadavků k přijímací zkoušce

5.1.2.3.4. Hudební improvizace

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hudební improvizace								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hudební improvizace	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hudební improvizace					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hudební improvizace	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– hraje melodie písní pravou rukou – ovládá hraní staccato od kláves – ovládá nezávislost rukou (např. jedna ruka staccato, druhá legato) – zvládá hraní dvojmatů – orientuje se v notách v houslovém i basovém klíči – orientuje se ve hře do 4 křížků a 2 bé – rozeznává rozdíl mezi dur a moll – zahraje přiměřeně náročné skladby s podklady, překlady a skoky	– zahraje přiměřeně náročné skladby, kde se orientuje v houslovém a a basovém klíči, posuvkách, skocích, nezávislosti rukou a dynamice – zahraje písně tak, že v levé doprovází kvintakordy dur a moll v základních tvarech – zahraje skladbičku se swingovým frázováním	– zahraje písně tak, že v levé doprovází kvintakordy dur a moll v základních tvarech – zahraje píseň tak, že v levé doprovází rozloženými akordy s příslušnou pedalizací – zahraje přiměřeně náročné skladby se swingovým či jazzovým frázováním
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– v rámci svých možností zahraje písně, které doprovodí v levé tenuto i v septakordech – zahraje písně s doprovodem v levé rozložené se zdvojenou oktávou s příslušnou pedalizací – dynamicky odliší melodii od doprovodu – zahraje základní rytmizovaný doprovod – levá bas, pravá akord v rovném rytmu, shufflu nebo rozloženě – zahraje přiměřeně náročné skladby se swingovým či jazzovým frázováním		– zahraje základní rytmizovaný doprovod – levá bas, pravá akord v rovném rytmu, shufflu nebo rozloženě – zahraje přiměřeně náročné skladby se swingovým či jazzovým frázováním – je schopen souhry – hodnotí interpretační výkon – harmonicky pracuje se septakordy
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– v rámci svých možností vytvoří a zahraje stylově krácející bas s doprovodem v septakordech – zahraje píseň ve stylizaci – pravá melodie v akordech, levá bas s příslušným stylovým rytmem a výrazem – doprovodí sólistu, dle svých možností flexibilně reaguje na nové situace ve hře – zahraje rytmizovaný doprovod v různých stylech		– samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu – uplatňuje sebekontrolu – samostatně se orientuje ve hře z listu – je schopen hry v rychlém tempu, využívá dynamiku, výraz – zahraje sólově i doprovodí skladby nebo písně stylově a dobře výrazově z paměti – ukončí 7. ročník absolventským koncertem

– zahraje přiměřeně náročné skladby s různým stylovým zaměřením	
---	--

Hudební improvizace		II. stupeň	
1. ročník		2. ročník	
Školní výstupy (ročníkové)			
Žák:			
– podle svých možností zvládne základy horizontální improvizace – zahraje přiměřeně náročné skladby jazzového, či popového zaměření – rozumí základním harmonickým funkcím a jejich využití v praxi – doprovodí i zahraje sólo písně s vlastní předehrou i závěrem		– podle svých možností zvládne základy vertikální improvizace – zahraje přiměřeně náročné skladby jazzového, či popového zaměření – rozumí základním mimotonálním harmonickým funkcím a jejich využití v praxi – doprovodí i zahraje sólo písně s vlastní předehrou i závěrem – zvládne základy stažení nahrávky do not s následnou modifikací pro klavír	
3. ročník		4. ročník	
Školní výstupy (ročníkové)			
Žák:			
– využívá horizontální i vertikální improvizaci a využívá i chromatiky – zahraje přiměřeně náročné skladby jazzového, či popového zaměření – dle svých možností harmonicky rozebere skladbu a i prakticky využije substituční možnosti – podle svých možností rozliší z notového i značkového zápisu podstatné a následně si upraví doprovod – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu		– využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ – hraje z listu, či nahrávky jednoduché skladby – zapojuje do souborové hry – využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru	

5.1.2.3.5. Hra na varhany

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na varhany								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hudební improvizace	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na varhany	2. stupeň
-----------------------------------	-----------

Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hudební improvizace	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na varhany

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– předvede základní pianistické návyky – správné sezení, držení těla, volnost paží a zápěstí – orientuje se na klaviatuře i na varhanním manuálu v celém rozsahu – čte a hraje noty v houslovém i basovém klíči – rozlišuje a používá základní druhy úhozů – legato, portamento, staccato – orientuje se v jednoduchém notovém zápise – koordinuje hru oběma rukama na jednom manuálu	– uplatňuje při hře základní návyky a dovednosti – hraje základní durové stupnice a akordy v manuálu – hraje základní durové stupnice v pedálu přes 1 oktávu – správně spojí základní harmonické funkce T –D- T v probírané stupnici – hraje na všech manuálech – koordinuje hru rukou na manuálu a nohou v pedálu – interpretuje skladby různého charakteru přiměřeně svému rozvoji	– využívá při hře základní návyky a dovednosti – správné sezení, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou s pedálem – zdokonaluje prstovou techniku pomocí rytmických variant – používá základní technické prvky – základní úhozy, práce s rytmem – orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech – hraje cvičení různorodého charakteru a přiměřené skladby – zahraje spoj T-S-D-T v probírané stupnici
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji pomocí elementárních výrazových prostředků – v manuálové technice používá různé druhy úhozů a střídání manuálů – aplikuje základní techniky pedálové hry v přiměřeném tempu – hra špicí, patou, vázání tonů, tichá výměna – užívá výrazové prostředky – artikulace, frázování, agogika – volbou rejstříků realizuje svou zvukovou představu – ovládá nezávislost rukou a nohou v souhře – hraje v manuálu jednoduché kadence v těsné harmonii	– uplatňuje získané základy varhanní hry v praxi – interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů – hraje stupnice dur i moll v pedálu – hraje pedálové cvičení v rychlejším tempu – pojmenuje a zahraje melodické ozdoby – hraje v manuálu kadence v těsné harmonii	

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá všechny druhy probrané pedálové techniky – užívá melodické ozdoby – aplikuje základní pravidla při rejstříkování hraných skladeb – hraje různorodou literaturu a cvičení	– hraje stupnice v pedálu přes 2 oktávy – aplikuje získané technické dovednosti při hře na varhany – samostatně nastuduje přiměřenou skladbu a předvede na absolventském vystoupení – uplatňuje sluchovou sebekontrolu – umí se přizpůsobit různým typům nástroje – zvládá samostatně rejstříkovat jednodušší skladby – hraje přiměřeně obtížné skladby z listu

Hra na varhany

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– používá samostatně manuálovou i pedálovou klaviaturu – uplatňuje všechny dosud probrané technické a výrazové prostředky ve skladbách různého charakteru – používá různé druhy úhozů, střídání manuálů v rychlém sledu – hraje stupnice v pedálu přes 2 oktávy – orientuje se ve formě skladby – hraje jednodušší trio	– uplatňuje získané základy varhanní hry v náročnějších skladbách – interpretuje skladby autorů různých stylových období – vyjmenuje pravidla při rejstříkování hraných skladeb – hraje kadenci v těsné harmonii s použitím pedálu
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá všech probraných technik pedálové hry – sám vytvoří a zapíše prstoklad i nohoklad – realizuje a zdůvodňuje svou představu o registraci hrané skladby – rozlišuje základní způsoby stylové registrace – přizpůsobuje hru akustickým podmínkám – navštěvuje koncerty k obohacení vlastního hudebního projevu	– využívá všechny získané dovednosti k vyjádření svých představ – formuluje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období – uvede významné české i světové autory a jejich stěžejní díla – pro výběr repertoáru využívá zkušenosti z aktivního poslechu a vlastního estetického cítění – profiluje se podle svého zájmu a preferencí

5.1.3. Vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje

5.1.3.1. Hra na housle

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na housle								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na housle					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na housle	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na housle

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky, vědomosti a dovednosti, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření odpovídající jeho schopnostem a věku - interpretuje základní dynamiky a agogiky dle svých možností - ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze nástroje - v kombinacích na více strunách	- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), - používá základní technické prvky hry (osvojuje si ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón	- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu, - vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky, - zahraje z paměti podle individuálních schopností jednoduchou skladbu, - uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		

- prohlubuje si znalosti získané v předchozích ročnících - zaměřuje se na přesnější intonaci, lepší tvorbu tónu - zdokonaluje techniku levé i pravé ruky	- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze - hraje v polohách 3., 2., 4. - zvládá výměny poloh
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- osvojuje si využívání všech možností barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku, - využívá plynulé výměny do vyšších poloh - zvládá základní dvojhmaty, - se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie	- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů, - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, - zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu, - se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Hra na housle

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb, - samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, - se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb	- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

5.1.3.2. Hra na violu

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violu								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violu					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na violu	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na violu

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky, vědomosti a dovednosti, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření odpovídající jeho schopnostem a věku - interpretuje základní dynamiky a agogiky dle svých možností - ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze nástroje - v kombinacích na více strunách	- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), - používá základní technické prvky hry (osvojuje si ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón	- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu, - vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky, - zahraje z paměti podle individuálních schopností jednoduchou skladbu, - uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

Hra na violu

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– z předchozího studia houslové hry využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu, – využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje	– interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, – se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních	– ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem – bez problémů zvládá přechody mezi klíči

Hra na violu

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb, – samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, – zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb	– vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

5.1.3.3. Hra na violoncello

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violoncello								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na violoncello					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na violoncello	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na violoncello

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– využívá při hře základní návyky a dovednosti – používá základní technické prvky – tvoří kvalitní tón – ovládá prsty ve všech prstokladech v základní poloze daného nástroje - v kombinacích na více strunách – orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu	– rozlišuje dvoutaktí, čtyřtaktí; předvětí, závětí; hudební fráze – rozlišuje základní hudební žánry – zahraje z paměti podle individuálních schopností jednoduchou skladbu – vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky	– rozlišuje dur – moll – všímá si a vychází z názvu skladby, tempového a dynamického označení – používá odpovídající dynamiku, tempo i případné agogické změny – má smysl pro tón a zvuk nástroje, dokáže jednotlivé zvuky odlišovat v náladě a charakteru – se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– prohlubuje své technické a výrazové dovednosti – hraje stupnice dur a moll v různých smykových variantách do 5ti předznamenaní – je intonačně jistý v základních a lubových polohách – výměny poloh – hraje dvojhmaty s prázdnými strunami – intonační kontrola – hraje základní melodické ozdoby – dynamicky rozlišuje hru – p, mf, f – pěstuje schopnost samostatného studia	– je schopen intonační sebekontroly (podle prázdných strun, flažoletů, sluchové představy – zpěvu apod ...) – prohlubuje citlivost sluchu a schopnost soustředit se – snaží se o rozšíření hudebního obzoru zařazováním skladeb různých stylů a žánrů – aktivně se zapojuje do skupinové interpretace – rozvoj morálně volných vlastností (zodpovědnost přístupu ke studiu vzhledem ke spoluhráči) – hraje doprovody písní basovým tónem na harmonickém podkladě T, S, D
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku: – dle svých schopností hraje dvojhmaty a akordy – prohlubuje své rytmické cítění – hraje všechny stupnice dur a moll ve třech oktávách – uplatňuje své vědomosti při samostatném nastudování skladby (prstoklad, dynamika, smyky, sloh, žánr) – zdokonaluje svou hru z listu – uplatňuje se v souboru či orchestru – je schopen souhry a kontroly intonace ve skupině – rozvíjí své improvizacioní a tvůrčí schopnosti – využívá plynulé výměny do středních a vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty – hraje stupnice v terciích, sextách případně i v oktávách – zvládá základy palcové polohy (příprava funkčnosti palce – přechod z flažoletu na plný tón) – se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává základní členění hudební formy, tóninové vztahy a stavbu melodie – zná noty v basovém, tenorovém i houslovém klíči	– zná diatoniku, hlavní a vedlejší kvintakordy v tónině – pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů – improvizuje, zaznamenává vlastní hudební téma, – orientuje se v doprovodných funkcích T, D, S a jejich variacích – používá vibráto jako ozdobu tónu – rozeznává a zařazuje různé druhy hudby na základě shodných znaků, výrazových prostředků, instrumentace, formy apod. – poslouchá hraných skladeb různými interprety – hledá odlišnosti v budování vlastní představy o znění skladby – samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu – zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu – se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

– zná předznamenání, sled tónin (stupnic) v kvartovém a kvintovém kruhu – ovládá italské hudební názvosloví – orientuje se v metronomických číselných údajích a jím odpovídajícímu zařazení tempa v italském názvosloví – seznámí se sonátovou formou, formou koncertu, velkou písňovou formou, rondem, fantazií, imitací, apod. , s rozdílem mezi harmonickým (vertikálním) a melodickým (horizontálním) vedení hlasů	
---	--

Hra na violoncello

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků – orientuje se v notovém zápise – samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu – se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb	– samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviu a interpretaci skladeb
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.1.4. Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje

Naše škola má široký sortiment dechových nástrojů, které jsou rozděleny na **dřevěné** a **žestové**.

Dřevěné nástroje jsou zastoupeny zobcovou flétnou, příčnou flétnou, klarinetem, saxofonem, fagotem a hobojem. U žestových nástrojů to je trubka a pozoun.

Zobcová flétna má asi nejširší zastoupení, u některých učitelů je nástrojem přípravným a žáci ve čtvrtém ročníku přechází na „větší nástroje“.

Zobcová flétna jako sólový nástroj má bohatý historický vývoj od renesance až po vrcholné baroko. V II. polovině 20. století stoupla její obliba (především v Holandsku) a soudobí skladatelé začali pro ni psát velmi zajímavé a inspirativní skladby. Žák během sedmi let I. stupně a čtyř let II. stupně může projít tímto velmi dobrodružným světem hudební imaginace. Učí se na sopránovou a altovou flétnu, pokročilejší žáci pak na tenorovou a basovou flétnu.

Své zkušenosti bohatě využijí v komorní hře s cembalem, klavírem a flétnových souborech (consortech).

Příčná flétna se učí od čtvrtého ročníku I. stupně. Má širokou škálu hudební literatury od baroka po „žhavou“ současnost. Žáci vedle komorní hry se mohou na tento nástroj realizovat ve školním symfonickém orchestru nebo jazzovém big bandu.

Klarinet se učí podobně jako př. flétna od čtvrtého ročníku I. stupně. Je využíván jak v komorní hře tak symfonickém orchestru.

Saxofon je možné u nás studovat v pozdějších ročnících se zaměřením na altový a tenorový nástroj. Žák se může věnovat klasickému hraní tzv. „vyššího populáru“, nebo čistě jazzovému hraní zaměřenému především na jazzovou improvizaci. Své schopnosti pak využije v komorní hře, ale především ve školním big bandu, nebo jiném školním jazzovém souboru.

Fagot vyžaduje dobré fyzické dispozice, proto se začíná učit až v prvním ročníku II. stupně. Pro tento nástroj je otevřena celá řada možností od sólové a komorní hry až po hraní v orchestru. Žák začíná s jeho studiem po důkladném zdravotním přezkoumání, zpravidla po dosažení 14 let a po přípravě na přípravný dechový nástroj (zobcová flétna, klarinet), protože fagot je svým rozměrem, vahou, obrovským tónovým rozsahem a námahou při dýchání nástrojem velmi náročným.

Hboj se učí od čtvrtého ročníku I. stupně. Má nádherný barevný tón, který vynikne především v komorní a orchestrální hře. Jeho využití je především v klasické hudbě.

Žestové nástroje jsou zastoupeny **trubkou, pozounem a lesním rohem**. Učí se cca od čtvrtého ročníku I. stupně, záleží na fyzických dispozicích žáka. Hráči na tyto nástroje mají bohaté možnosti hraní klasického i jazzového repertoáru.

Lesní roh patří do skupiny dechových žestových nástrojů. Největšího rozkvětu dosáhla hra na lesní roh v období klasicismu. Lesní roh má široké praktické uplatnění, je stále vyhledávaným sólovým nástrojem a zároveň důležitou součástí komorních souborů a orchestrů napříč hudebními žánry. Do studijního zaměření Hra na lesní roh přijímáme děti od 5 let, které u talentové zkoušky prokážou hudební nadání a mají potřebné fyziologické předpoklady (dechové dispozice, velikost a tvar rtů, tvar čelistí a chrupu, motorika mimického svalstva, atd.). V případě pochybnosti je doporučeno lékařské vyšetření pro potvrzení vhodnosti studia zvoleného studijního zaměření. Pokud žáci nejsou ještě dostatečně fyzicky vyspělí, doporučujeme přípravné studium ve studijním zaměření Hra na zobcovou flétnu. V počátcích studia nabízíme možnost zapůjčení nástroje z našeho archivu nástrojů. V případě přetrvávajícího zájmu jsou pedagogové žákům i jejich rodičům nápomocni s výběrem a nákupem vlastního nástroje. Základní studium je realizováno v předmětech Hra na lesní roh, Hudební nauka a v předmětech kolektivní hudební praxe. Zkušenosti a dovednosti z oblasti kolektivní interpretace

získávají žáci v tělesech různého obsazení, jejichž výběr doporučí žákovi učitel na základě prokázaných individuálních schopností. V tomto studijním zaměření preferujeme rozvoj hudebních dovedností ve hře v orchestru. Další zkušenosti z oblasti kolektivní hry mohou získávat žáci v instrumentální souhře, či souboru, mimořádně talentovaní žáci také v komorní hře.

5.1.4.1. Hra na zobcovou flétnu

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na zobcovou flétnu								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na zobcovou flétnu					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje zpaměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance moderní skladbičky	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehmudební improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou zobcovou flétnu a je schopen interpretovat vybrané repertoárové skladby z těchto oblastí - renesanční a středověké tance - jednoduché moderní skladby - jednoduché raně barokní sonáty - jednoduché party komorních skladeb – dle svých fyzických možností hraje na altovou flétnu - stupnice - etudy, cvičení - renesanční a barokní tance - moderní skladby - jednoduché party komorních skladeb	– dokáže rozpoznat styl skladby určené pro zobcovou flétnu – ovládá durové, mollové stupnice do 2 křížků, 2 běček a tonické kvintakordy snaží se prohlubovat svoji kreativitu především ve zdobení renesančních a barokních skladeb a moderních zvukových technik ve skladbách soudobých
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou a altovou flétnu, dle svých fyzických a mentálních možností hraje i na další nástroje (tenorová či basová flétna), zejména v ansámblové a komorní hře – na odpovídající úrovni dokáže interpretovat vybrané repertoárové skladby základních stylových období - volbu charakteru skladby - tempo, agogiku - vystižení stylu - artikulaci - tón, intonaci - prstovou techniku - jednoduché melodické ozdoby, moderní techniky	– samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu – ovládá durové a mollové stupnice do 3 křížků 3 běček, tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy svoje dovednosti uplatňuje v ansámblové a komorní hře

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– se aktivně účastní komorní a ansámblové hry, kde spolupracuje na vytváření společné „harmonie“, dle svých možností hraje vedle sopránové a altové flétny také na tenorovou a basovou	– samostatně se orientuje v notovém zápisu (nádechy, frázování atd.)
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– orientuje se v různých stylových obdobích, ve zvuku, výrazu, způsobu interpretace, využívání melodických ozdob – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– dále prohlubuje dle svých možností interpretaci moderních technik v soudobých skladbách pro zobcovou flétnu – provádí samostatné soudy, rozvíjí hudební myšlení a hledá souvislosti mezi hudbou a okolním světem

5.1.4.2. Hra na příčnou flétnu

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na příčnou flétnu								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1					3
Hra na příčnou flétnu				1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na příčnou flétnu					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na příčnou flétnu (1. – 3. ročník – zobcová flétna)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance moderní skladbičky	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehmudbní improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na příčnou flétnu – snaží se o jednoduché způsoby artikulace – orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a zahraje z paměti jednoduchou skladbu – využívá všech tónů chromaticky v rozsahu od <u>e₁</u> do <u>h₂</u>	– ovládá jednoduché stupnice nasazované a legáto v rozsahu oktávy – snaží se hrát jednoduché melodie podle sluchu – vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjadřuje (pomalu, rychle, vesele, smutně) – od počátku se spolu s učitelem snaží o tvůrčí imaginaci
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– prohlubuje techniku hry na příčné flétně – kvalitu tónu zlepšuje vydržovanými tóny chromaticky – zvládá základní dynamiku frázování a agogiku; legáto, staccato, tenuto atd. – tempové rozlišení – využívá rozsahu nástroje od c₁ do f₃ – zvládá stupnice dur, moll do 3 křížků a 3 bé v rozsahu dvou oktáv, tonický kvintakord	– rozpozná styl skladby a dle svých možností interpretuje skladby z těchto oblastí – snaží se prohlubovat svou kreativitu jednoduchým zdobením barokních a klasických skladeb začíná se zapojovat do komorní nebo orchestrální hry

Hra na příčnou flétnu

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– se podle svých možností a schopností aktivně účastní komorní a orchestrální hry – ovládá nástroj v celém rozsahu s artikulačními technikami (tenuto. staccato, legato) dynamickými a agogickými změnami	– samostatně se orientuje v notovém zápisu (nádech, frázování atd.)
3. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– orientuje se v různých stylových obdobích, ve zvuku, výrazu, způsobu interpretace, využívání melodických ozdob, technik v soudobé hudbě – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– provádí samostatné soudy, hledá souvislosti mezi hudbou a okolním světem

5.1.4.3. Hra na klarinet

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klarinet								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1					3
Hra na klarinet				1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na klarinet					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na klarinet	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na klarinet (1. – 3. ročník – zobcová flétna)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance moderní skladbičky	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehudební improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary
4. ročník		5. ročník

Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– zvládá základní návyky hry na klarinet – zahraje jednoduchý hudební útvar, lidovou píseň – zvládne stupnice dur C, G, F, D, B včetně rozloženého akordu – dosáhne rozsahu es – d3	– rozvíjí kulturu klarinetového tónu – dbá na jednoduchou dynamiku a náladu skladby – hraje ve dvojhlasu s učitelem, který nutí žáka poslouchat a intonovat – hraje za doprovodu CD disku (neměnnost rytmu, přesnost a intonování)
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– rozvíjí kulturu tónu a jeho zvukovou vyrovnanost ve všech polohách – pracuje s jazykem, technikou staccata a synchronizací prstů – dbá na dynamiku a celkový projev hry – upevňuje nátisk a dechovou výdrž – dosahuje horní hranice rozsahu do g3 – dle rytmických předpokladů zvládá tečkovaný a synkopický rytmus – rozvíjí hru z listu a z paměti	– zvládá stupnice dur a moll do 3křížků, bé, T5, D7; stupnici chromatickou v rozmezí e-e3 – nacvičuje jednoduché melodické ozdoby a portamenta – na jednoduchých melodiích cvičí hudební představivost, základy transponování (od C, F, G) – hraje v malých komorních uskupeních - duo, trio, kvartet – hraje za doprovodu CD disku (neměnnost rytmu, přesnost a intonování)

Hra na klarinet

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– žák na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na klarinet – zdokonaluje nátisk změnou dutiny ústní -OU dosahuje kulatého, temně zabarveného tónu ve spodní poloze, v horních polohách při artikulaci Uí dosahuje jasného, ostřejšího tónu	– orientuje se v ladění – zdokonaluje techniku náročnějších partů – zvládá stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 bé, T5, D7, zm7 – interpretuje náročnější skladby s doprovodem klavíru
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu – začleňuje se v komorním seskupení, orchestru lidovém, dechovém, či symfonickém – v případě zájmu zvládá nenáročné skladby taneční, swingové hudby s doprovodem CD	– technika tvorby tónu přibírá vibráto, gliss, krční a nadrozsahové tóny – zvládá stupnice dur, moll do 3 křížků a 3 bé – ovládá akordy a intervaly (tercie, kvarty) – dle schopností zvládá hru tanečních, swingových i jazzových skladeb s doprovodem CD disku

- v případě zájmu, po zvládnutí hry na klarinet si přibírá doprovodný nástroj Es alt saxofon, nebo B tenor saxofon - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- dle zájmu a schopností začlení se do odpovídající hudební skupiny
---	---

5.1.4.4. Hra na hoboj

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na hoboj								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1					3
Hra na hoboj				1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na hoboj					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na hoboj	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na hoboj (1. – 3. ročník – zobcová flétna)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance moderní skladbičky	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehumedbní improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

Hra na hoboj**I. stupeň**

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– získává základní návyky a dovednosti hry na hoboj (přirozené držení těla, rukou, prstů a nástroje) – vnímá charakter a náladu skladby	– zahraje z paměti jednoduchou skladbu (lidovou píseň, popěvek) – vytváří si a snaží se o hobojevý nátisk – pomocí dechových cvičení si osvojuje správné dýchání
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– rozpozná stylová období skladeb – využívá dynamiku, frázování a agogiku – snaží se pracovat s barvou tónů	– získává povědomí o způsobech vibráta (nátiskové, krční a brániční- abdominálním svaem) – získává zkušenosti s hrou v komorních sdruženích

Hra na hoboj**II. stupeň**

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– ovládá plně rozsah nástroje – ovládá durové a mollové stupnice do 4 # a 4 b	– samostatně se orientuje v notovém zápisu (dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu)
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– má povědomí o výrobě a úpravě hobojevých strojků – uplatňuje se v komorních sdruženích (ve školním orchestru)

5.1.4.5. Hra na fagot

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na fagot								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na fagot					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na fagot	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na fagot (1. – 3. ročník – zobcová flétna)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance moderní skladbičky	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehmudební improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou zobcovou flétnu a je schopen interpretovat vybrané repertoárové skladby z těchto oblastí - skladby J. van Eycka - renesanční a středověké tance - jednoduché moderní skladby - jednoduché raně barokní sonáty - jednoduché party komorních skladeb – dle svých fyzických možností hraje na altovou flétnu - stupnice - etudy, cvičení - renesanční a barokní tance - moderní skladby - jednoduché party komorních skladeb	– dokáže rozpoznat styl skladby určené pro zobcovou flétnu – ovládá durové, mollové stupnice do 2 křížků, 2 běček a tonické kvintakordy snaží se prohlubovat svoji kreativitu především ve zdobení renesančních a barokních skladeb a moderních zvukových technik ve skladbách soudobých
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– na odpovídající úrovni zvládá techniku hry na sopránovou a altovou flétnu, dle svých fyzických a mentálních možností hraje i na další nástroje (tenorová či basová flétna), zejména v ansámblové a komorní hře – na odpovídající úrovni dokáže interpretovat vybrané repertoárové skladby základních stylových období - volbu charakteru skladby - tempo, agogiku - vystižení stylu - artikulaci - tón, intonaci - prstovou techniku - jednoduché melodické ozdoby, moderní techniky	– samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu – ovládá durové a mollové stupnice do 3 křížků 3 běček, tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy svoje dovednosti uplatňuje v ansámblové a komorní hře

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– umí složit a rozložit nástroje, pravidelně jej udržuje – zná funkci dechu, jazyka a rtů při tvorbě tónu – čte basový klíč	– snaží se o vytváření měkkého, kulatého, čistě nasazeného tónu – sleduje intonační čistotu – zlepšuje dynamiku a techniku zrychlování staccata
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– hraje stupnice do 4 křížků a 4 bé, T5 – rozšiřuje kapacitu dechu, doladování tónů pomocí dechové techniky – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– čte basový klíč (i tenorový) – pěstuje hru z listu a z paměti – je veden k sólové i souborové hře

5.1.4.6. Hra na saxofon

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na saxofon								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na saxofon					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na saxofon	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na saxofon

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
- správné seřídí nástroj (plátek, hubici a ligaturu) - uvolněně drží tělo k přirozené poloze saxofonu, tak aby hlava nebyla přílišném záklonu, nebo předklonu a tím se dodržel vhodný úhel hubice v ústech.	- hraje vydržované a opakované tóny (vždy od C2 v celotónové škále a v celém rozsahu až do F3 a malého H). - cvičí Durové a mollové stupnice do 4 křížků a béček v celém rozsahu, - cvičí k nim příslušné akordy a dominantní septakordy ve velkém rozkladu, trojhlasu a čtyřhlasu – zpaměti!	- procvičuje hudební artikulace staccato, tenuto, legato - hraje z not etudy a jednoduché přednesy - hraje zpaměti známé lidové písně minimálně ve čtyřech tóninách
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
- hraje vydržované tóny v chromatickém sledu v celém rozsahu. - hraje dynamické tóny v maximálním forte a pianissimu. - cvičí opakované tóny nebo jiné rytmické figury, libovolně vytvořené, v došklánním	- hraje zpaměti všechny durové a mollové stupnice a k nim příslušné akordy ve velkém rozkladu, v trojhlasu a ve čtyřhlasu. - hraje všechny diatonické stupnice odvozené od stupnice durové, a to ve všech tóninách (jonská, dorská, frygická, lidická, mixolidická, aiolská, lokrycká – zpaměti).	

sledu dané durové stupnice v různých tempech. - provádí nátiskové cvičení tzv. subtonů ve spodní poloze nástroje.	- hraje chromatické stupnice ve vysokém tempu. - cvičí etudy s dynamickým akcentováním not v klasickém i triolovém (swingovém) rytmickém rozdělení. - hraje známé jednodušší jazzové standardy ve stylu swingu, nebo be bopu – z paměti.
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- hraje udržované dynamické tóny v doškálním sledu dané durové nebo mollové stupnice. - cvičí intonační cvičení ve větších intervalech (min. kvarta) - nasazuje a posléze rozeznává alikvoty ve spodní poloze nástroje (od G1 do malého B). - hraje všechny doškální stupnice odvozené od stupnice mollové, harmonické a to ve všech tóninách.	- hraje z paměti všechny stupnice zmenšené a celotónové - cvičí etudy v klasickém a a triolovém (swingovém) rytmickém rozdělení Artikulační výslovnost v nasazení tónu na písmeno D, nebo T. - hraní jazzové standardy a postupně cvičí v elementární improvizaci na danou harmonii - orientuje se v hudební formě dané skladby nebo standardu.

Hra na saxofon

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- hraje udržované dynamické tóny v chromatickém sledu v celém rozsahu - rozeznává alikvoty ve spodní poloze nástroje (od G1 do malého B) - rozeznává a posléze cvičí různé stupnice v nadrozahové poloze nástroje (od FIS3 do A4)	- cvičí subtony ve spodní poloze nástroje (od G1 do malého B) - cvičí všechny doškální stupnice odvozené od stupnice durové, mollové melodické, zmenšené a celotónové - hraje stupnice alterované, bluesové, pentatonické a cikánské ve všech tóninách a z paměti
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- cvičí rozklady všech typů akordů – tónické durové (majové), mollové, dominantní, zmenšené a polozmenšené a alterované se sníženou, nebo zvýšenou kvintou, septimou, nonou, undecimou, nebo tercdecimou - cvičí hru z listu, vhodné stylové frázování v klasickém i triolovém (swingovém) rytmickém rozdělení. - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- klade důraz (akcentu) na druhou osminu v době - zvládá základní improvizaci - je intonačně schopen hrát v dechové sekci, v komorním tělese, nebo v jazzovém bigbandu.

5.1.4.7. Hra na trubku

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trubku								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trubku					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na trubku	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na trubku

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– si osvojuje základní návyky a dovednosti – používá základní technické prvky hry	– hraje jednoduché motivy podle sluchu – hraje stupnice a akordy	– přednese jednoduché melodie podle zápisu – cvičí hru z paměti – cvičí souhru s dalším nástrojem

Hra na trubku

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– využívá získané technické a výrazové dovednosti – hraje stupnice	– interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů – samostatně studuje jednodušší skladby – uplatňuje se v kolektivní interpretaci – zvládá elementární transpozice

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá všech získaných a technických dovedností a klade důraz na tvorbu a kvalitu tónu – hraje stupnice	– interpretuje skladby přiměřené obtížnosti – samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu – uplatňuje se v kolektivní interpretaci – zvládá elementární transpozici

Hra na trubku

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje – samostatně se orientuje v notovém zápisu, řeší nástrojovou techniku, frázování a interpretaci	– vytváří si názor na interpretaci a vlastní studium skladeb různých stylových období a žánrů – zapojuje se do souborů nejrozumnějších obsazení a stylů
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– přispívá k vytváření jejich zvuku, výrazu a způsobu interpretace – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb

5.1.4.8. Hra na lesní roh

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na lesní roh								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trombon					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na lesní roh	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na lesní roh (1. – 3. ročník)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– předvede správné držení těla a nástroje – vyjmenuje zásady péče o nástroj – zahraje řadu tónů v rozsahu f-f1 s ohledem na kvalitu tónu – při hře tenuto synchronizuje pohyb prstů a jazyka 123 – předvede hru legato – při hře předvede dvě kontrastní dynamické úrovně	– vyjmenuje a zahraje vybranou stupnici dur a T5 v půlových hodnotách – při hře portamento a staccato synchronizuje pohyb prstů a jazyka – přečte a zahraje notový zápis s posuvkami – zahraje lidovou píseň podle sluchové představy – zahraje jednoduchou skladbu z paměti – ve čtvrtových taktech zahraje melodii s půlovou notou s tečkou a s osminovými hodnotami – zahraje z paměti lidovou píseň s doprovodem	– k vybrané stupnici dur vyjmenuje a zahraje čtyřhlasý T5 s obraty – zahraje skladbu s uplatněním rytmů s šestnáctinovými hodnotami – při hře použije zápojku b – dodržuje vyznačené nádechy s vědomím vedení hudební fráze – zahraje z listu lidovou píseň – zahraje skladbu z paměti na veřejném vystoupení
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		

– vyjmenuje a zahraje vybranou stupnici moll harmonickou a melodickou a čtyřhlasý T5 s obraty – v notovém zápise identifikuje a zahraje triolu a synkopu – reprodukuje rytmické útvary v půlových a osminových taktech – vysvětlí význam melodické ozdoby, zahraje příraz, nátryl – zahraje skladbu s přesvědčivou dynamikou	– zahraje chromatickou stupnici – podle charakteru studované skladby zvolí rychlost a intenzitu nádechu – zahraje v dynamických odstínech piano, mezzoforte, forte, crescendo a decrescendo tak, aby tón intonačně nekolísá 124 – zahraje skladbu s melodickou ozdobou trylek – zahraje skladbu s předepsaným výrazem
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje s jistotou vybranou stupnici dur a čtyřhlasý T5 s obraty – k dané stupnici vyjmenuje a zahraje velký rozklad D7 – při hře uplatní alternativní hmaty – zahraje skladbu s melodickou ozdobou skupinka – ve skladbě umístí vhodně nádechy tak, aby respektoval hudební frázi	– zahraje s jistotou vybranou stupnici moll a čtyřhlasý T5 s obraty – k dané stupnici vyjmenuje a zahraje velký rozklad zm7 – samostatně nastuduje doporučenou skladbu na úrovni nižšího ročníku, zvolí k interpretaci vhodné tempo, dynamiku, agogiku – transponuje zapsaný melodický model z f do es – přednese nastudovanou skladbu na absolventském vystoupení

Hra na lesní roh

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje přesvědčivě vybranou stupnici dur a příslušné akordy v legatu – popíše tvorbu techniky hry frulato, glissando – popíše tvorbu násobného staccata	– zahraje přesvědčivě vybranou stupnici moll a příslušné akordy v legatu – nasadí tón na různé artikulační slabiky, zahraje sfz, akcenty – popíše hlavní zásady interpretace odlišných stylů – samostatně nastuduje doporučenou skladbu, zvolí vhodné nádechy, artikulaci, dynamiku, agogiku, pracuje s barvou tónu
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zahraje přesvědčivě chromatickou stupnici v legatu – samostatně vyhledá nahrávky různých interpretů, porovná jejich interpretační styl, zanalyzuje odlišnosti a částečně je uplatní při vlastní interpretaci (např. při hře melodických ozdob)	– dle svých priorit si vybere a samostatně nastuduje skladbu, zvolí vhodné nádechy, artikulaci, dynamiku, agogiku – prakticky předvede požadovanou údržbu nástroje a zdůvodní ji – interpretuje skladbu na veřejném absolventském vystoupení

– vysvětlí zásady interpretace kadence při hře spolehlivě transponuje zapsaný melodický model o sekundu nebo oktávu	
---	--

5.1.4.9. Hra na trombon

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trombon								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1					3
Hra na trombon				1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na trombon					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na trombon	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na trombon (1. – 3. ročník – zobcová flétna)

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky – orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu – zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně	– snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) – hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků – ovládá jednoduché stupnice a akordy	– usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i nehumedbní improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) – hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

renesanční tance barokní tance moderní skladbičky		
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– se seznamuje s nástrojem individuálně podle svých fyzických schopností – ovládá základní prvky snížkové techniky – osvojuje si schopnost správného dýchání – tvoří tón na základní úrovni (otevřený tón) – hraje na nátrubek (buzzing)	– interpretuje jednoduché melodie na 1. - 6. poloze a omezeném rozsahu (F-d1) – intonuje na základní úrovni a hraje jednoduché motivy podle sluchu, metodou call & response (zvolání a odpověď, echo) – hraje jednoduché skladby s doprovodem (cd, piano) – hraje jednoduchá dueta	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– tvoří otevřený tón na střední úrovni – ovládá prvky snížkové techniky na všech 7 polohách – osvojuje si schopnost hrát legato, staccato a základní prvky frázování – orientuje se ve formě skladby, dýchá podle frází – zvládá technicky náročnější pasáže – hraje stupnice a akordy do 3 křížků a 3 béček	– interpretuje skladby na střední úrovni a rozsahu (F- f1) – intonuje na střední úrovni a tvůrčím způsobem hraje motivy podle sluchu, metodou call & response (zvolání a odpověď, echo) – hraje skladby klasické a moderní hudby s doprovodem (cd, piano) – zvládá jednoduché improvizace – osvojuje si schopnost slyšet hudbu okolo sebe (hra duet)	

Hra na trombon

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– hraje otevřeným tónem na vyšší úrovni, – intonuje a zvládá technicky náročnější pasáže – ovládá snižcovou techniku – hraje legato, staccato a základní prvky frázování v klasické a jazzové hudbě	– hraje na všech polohách v rozsahu odpovídajícímu jeho fyzickým možnostem (F-b1) – orientuje se ve formě skladby, charakteru a ve správné nebo možné interpretaci skladeb
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– interpretuje skladby z oblasti hudby klasické a jazzové na odpovídající úrovni	– umí improvizovat na 12 taktovou bluesovou formu

– intonuje na odpovídající úrovni a ovládá stupnice (pentatonické, dóorskou, mixolidickou) a rozklady kvintakordu do 5 křížků a 5 bécěk – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– aktivně se zapojuje v ansámblové hře (kvartet, big band) – učí se poslouchat hru kolem sebe – hra orchestrálních partů
--	---

5.1.5. Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje

5.1.5.1. Hra na kytaru

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kytaru								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na kytaru					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na kytaru	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na kytaru

Ročník 1. – 3.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– se seznamuje s nástrojem – dbá na správné a uvolněné držení těla – dbá nadržení nástroje – ovládá prstoklad pravé a levé ruky – osvojuje si základní úhozy dopadem a bez dopadu – používá střídavý úhoz prsty pravé ruky na prázdných strunách e, h, g. (i-m / m-i, m-a / a-m, i-a / a-i) – používá úhoz palcem dopadem i bez dopadu na prázdných strunách D, A, E – dbá na správné držení levé ruky – orientuje se na hmatníku v I. poloze – hraje jednohlasé melodie na melodických strunách	– zvládá stupnice jednooktávové s využitím prázdných strun, rytmické varianty, opakovací varianty (i-m, m-i, m-a, a-m, i-a, a-i) – přenáší prsty a palec pravé ruky příčně a podélně (sull ponticelo, nad otvorem, sull tasto) přes struny, – vědomě zapojuje různé svalové skupiny pravého ramene do hry – používá základních dynamických změn náhlých, pozvolných – snaží se o koordinovanou dynamickou činnost prstů a palce pravé ruky v návaznosti na základní principy tvoření tónu	– zdokonaluje se ve stupnicích: dvouoktávových, typizovaných, rytmické varianty, opakování tónů po 2, po 3, akcenty – hraje kadence k probraným stupnicím, variace rytmické a prstokladové – hraje akordické značky a diagramy – základní funkce (T-S-D-T) – nacvičuje malého barré – nacvičuje hry vícehlasu podle individuálních schopností žáka – seznamuje se s akordickými značkami a diagramy – zdokonaluje legata vzestupného i sestupného – orientuje se v prvním a druhém kvadrantu hmatníku –

	- využívá aktivního palce (pasivní prsty, pasivní palec – aktivní prsty, aktivní palec – aktivní prsty) - hraje dvojhlasy (palec + prsty, prsty na sousedních strunách) - hraje lidové písně vícehlasé (melodie + doprovod palcem) - aktivně se zúčastňuje Souborové hry – dua – lidové písně ze školy M. Kolby - rozvíjí hru z paměti (stupnice, kadence, přednesy) - hraje ve druhé poloze (tónina D dur), výměna sousedních poloh - používá rejstříků, dynamického odstínění (melodie – doprovod)	- plynulá výměna polohy v tomto rozsahu - rozšiřuje a zkvalitňuje používání dynamiky – akcenty, náhlé a pozvolné změny dynamiky - využívá agogiky – změny tempa - zdokonaluje se ve hře z listu - používá legato vzestupné i sestupné s použitím prázdné struny - orientuje se v první a druhé poloze – plynulá výměna polohy - rozšiřuje a zkvalitňuje používání dynamiky – akcenty, náhlé a pozvolné změny dynamiky - nacvičuje arpeggia se zapojením palce - se zdokonaluje ve hře z listu
--	--	---

Hra na kytaru

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- si upevňuje a prohlubuje schopnosti orientace v notovém materiálu - podle individuálních schopností využívá intenzivnější práci na komorní, souborové hře. - nenásilnou formou se integruje do výuky cvičení na synchronizaci prstů v obou druhých úhozů - pohybuje se po hmatníku do XII polohy - intenzivně studuje stupnice v rozsahu 2 oktáv (typových), v různých úhozových a rytmických variantách - zvládá obtížnější hmaty např. malé barré nebo skladby ve kterých se objevují netradiční (moderní) výrazové způsoby hudebního projevu - hraje stupnice dvouoktávové-typové + kadence - nacvičuje hru vícehlasu - používá techniku arpeggia, pizzicata, staccata - zdokonaluje se v nácvičení legáta, podle individuálních schopností a možností žáka - seznamuje se s doprovodem podle akordických značek	- prohlubuje a upevňuje získané dovednosti v předchozích ročnících - seznamuje se s poslechem skladeb různých stylů a slohových období - pokračuje v pohotovosti ve hře z listu - nacvičuje jednoduché melodické ozdoby - pracuje na kvalitě interpretovaných skladeb, jejich stylovému zaměření a kvalitě tónu - používá hru tříoktávových stupnic a jejich kadencí v rozsahu možností žáka - používá kadence s využitím velkého barré (podle fyzických dispozic žáka) - hraje přirozené i umělé flažolety - zaměřuje se na nácvičení větší samostatnosti prstů pravé ruky - plynule vyměňuje polohy v rozsahu oktávy - XII. poloha

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– na základě nabytých zkušeností rozvíjí touhu se hudebně projevat, vnáší do výuky své osobní projevy a pocity – analyzuje a rozvíjí hudební projev jednotlivých studovaných skladeb za pomoci učitele – projevuje spolu s učitelem zájmy o oblasti taneční a populární hudby a její hudební vstřebávání – pohybuje se po celém rozsahu hmatníku – hraje durové a mollové stupnice v rozsahu tří oktáv včetně využití velkého barré – hraje kadence, obraty a jejich hudebně harmonický význam ve skladbách klasických i populárních – zdokonaluje techniky pravé ruky - rozklady akordů, arpeggio – používá improvizovaného doprovodu podle akordických značek – připravuje se na absolventský koncert	– opakuje a zdokonaluje doposud probrané technické a výrazové prostředky kytarové hry – vhodným výběrem přednesového materiálu se připravuje na závěrečný absolventský koncert – samostatně studuje a upevňuje si své hudební vědomosti a technické zručnosti tak, aby byl schopen zahrát přiměřeně obtížné skladby i bez pomoci učitele – seznamuje se podle potřeby s úvodem do studia intervalových stupnic

Hra na kytaru

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– ovládá výrazové a technické prostředky hudebního vyjadřování – pohotově reaguje na dění v komorní a souborové hře	– využívá svých nabytých zkušeností k samostatnému studiu a výběru skladeb adekvátní obtížnosti
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– využívá svých individuálních zájmů při volbě repertoáru vzhledem ke svému zaměření – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– prohlubuje si zájem o kulturní a hudební celosvětové dění a tím dokazovat jejich vzájemné a těsné propojení

5.1.6. Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje rozdělujeme do dvou skupin, a to na **samozvučné** a **blánozvučné**.

Samozvučné: Trubkové zvony, Zvonková hra, Vibrafon, Tubafon, Čelesta, Marimba, Xylofon, Činely, Gong, Tamtam, Triangl, Kastaněty.

Blánozvučné: bicí souprava, kotle - tympány, tamburina

5.1.6.1. Hra na bicí nástroje

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na bicí nástroje								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na bicí nástroje					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na bicí nástroje

Ročník 1. – 3.

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– ovládá správné držení paliček – se orientuje v jednoduchém notovém zápise	– hraje z not jednoduché rytmy na soupravu – ovládá pravidelné a nepravidelné údery	– hraje jednoduché přechody v rytmech – ovládá základní techniku na malý buben (víření, atd.) – zahraje jednoduché rytmy s hud. souborem nebo s audionahrávkou

Hra na bicí

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– ovládá složitější rytmy na soupravu – se orientuje ve dvou a čtyřtaktových sólech – používá prstovou techniku držení paliček	– orientuje se v rytmickém dělení not – ovládá základní rytmy v různých hudebních žánrech – zvládá jednoduchý notový zápis

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– hraje v hudebních souborech různých hudebních stylů – zvládá hru na soupravu z notového zápisu – zvládá techniku složitějších rytmů	– zahraje základní techniku na dvojšlapku – se orientuje v lichých rytmech – podle svých technických možností zahraje osmitaktové sólo na soupravu

Hra na bicí

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– ovládá i složitější techniku hry na soupravu	– ovládá hru s metronomem
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– umí i složitější rytmy včetně přechodů – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– ovládá složitější techniku hry na dvojšlapku improvizuje

5.1.7. Vzdělávací zaměření Sólový zpěv

Sólový zpěv je vyučován sedm let na prvním stupni, čtyři roky na druhém stupni. Studium je na obou stupních ukončeno absolventským koncertem.

V naší ZUŠ vyučujeme sólový zpěv tzv. klasický a populární.

Výuka je podobná, u populárního zpěvu je kladen důraz na práci s mikrofonom, hudební doprovod zpěváka je většinou reprodukováný. U tzv. klasického zpěvu je důležitá práce s dechovou oporou a výuka bel canta tak, aby byl hlas znělý bez mikrofону. Zpěvák bývá většinou doprovázen klavíristou nebo komorním souborem.

Drobné odlišnosti jsou v osnovách v případě populárního zpěvu zvýrazněny modrým podbarvením.

V obou odvětvích získávají žáci základní odborné vzdělání v sólovém a komorním zpěvu, většinou jsou schopni uplatnit se jako amatéři, případně budoucí profesionálové.

5.1.7.1. Sólový zpěv

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Sólový zpěv	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (správné nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)	- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly - interpretuje základní dynamiku a agogiku dle svých možností	- používá legato - zpívá s doprovodem - zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

Sólový zpěv

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- dle svých schopností zvládá základy kombinovaného dýchání, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové hygieny - rozšiřuje hlasový rozsah	- vkusně volí výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu - zpívá jednoduché skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení - začíná zpívat vícehlasné skladby - uplatňuje zásady hlasové hygieny

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- používá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury - dále rozšiřuje hlasový rozsah a vyrovnává rejstříky - volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu	- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení - zpívá vícehlasé skladby - uplatňuje zásady správné hlasové hygieny

Sólový zpěv

II.stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou - dle svých schopností má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu	- zpívá plynulou kantilénu, je schopen dodržovat fráze a orientovat se v hudebním zápisu - interpretuje vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou a agogickou škálu, také vkusný výraz interpretované skladby
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen uplatnit se ve vícehlasém komorním seskupení - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období, je schopen vlastního názoru, případně kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby - uplatňuje zásady správné hlasové hygieny

5.1.7.2. Sólový zpěv se zaměřením na populární hudbu

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv se zaměřením na pop								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Sólový zpěv se zaměřením na pop	1	1	1	1	1	1	1	7
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sólový zpěv se zaměřením na pop					2. stupeň
Předmět	Ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Sólový zpěv se zaměřením na pop	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Sólový zpěv se zaměřením na populární hudbu

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (správné nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)	- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly - interpretuje základní dynamiku a agogiku dle svých možností	- používá legato - zpívá s doprovodem - zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku - samostatně vystoupí a pracuje s mikrofonem
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
- dle svých schopností zvládá základy kombinovaného dýchání, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové hygieny - rozšiřuje hlasový rozsah - samostatně umí využít dechovou oporu dle charakteru zpívané skladby	- vkusně volí výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu - zpívá jednoduché skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení - začíná zpívat vícehlasné skladby - uplatňuje zásady hlasové hygieny	

	- využívá hrudní, falzetovou a voamixovou techniku zpěvu, s tím související přirozenou artikulaci - zvládá plynulé přechody z plného hlasu do otevřeného izolovaného falzetu a zpět - běžně používá oktavování, rozvoj plného hlasu z pianissima do fortissimo a zpět - rozvíjí rytmické cítění - samostatně vystupuje s kapelou
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- používá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury - dále rozšiřuje hlasový rozsah a vyrovnává rejstříky - volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu - pracuje s mikrofonom - samostatně studuje zadané skladby, etudy, hlasová cvičení -	- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení - zpívá vícehlasé skladby - uplatňuje zásady správné hlasové hygieny - hledá samostatný pěvecký i pohybový projev - samostatně vystoupí v rozsahu 20 – 35 minut, které si sám uvádí a režíruje - zvládá koordinaci dechu, dechové opory, výdechu, zpěvního hlasu a artikulace s pohybovým a emočním ztvárněním, přiměřeně ke zpívané skladbě

Sólový zpěv se zaměřením na populární hudbu
II.stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou - dle svých schopností má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu	- zpívá plynulou kantilénu, je schopen dodržovat fráze a orientovat se v hudebním zápisu - interpretuje vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou a agogickou škálu, také vkusný výraz interpretované skladby
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen uplatnit se ve vícehlasém komorním seskupení - uplatňuje zásady správné hlasové hygieny - samostatně nastudovává zadané skladby, etudy, hlasová cvičení - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období, je schopen vlastního názoru, případně kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby - rozvíjí techniku koloratury nácvik vibráta - dokáže aplikovat všeobecně platná pravidla hlasové fyziologie a estetiky

	- účastní se pěveckých workshopů
--	----------------------------------

5.1.8. Vzdělávací zaměření Sborový zpěv

Vzdělávací zaměření Sborový zpěv je zaměřeno na zpívání písní a skladeb (odpovídajících věku a hudebním schopnostem žáků) v kolektivu. Napomáhá k celkovému rozvoji osobnosti žáka. Směřuje k rozvoji hudebních aktivit, získání základní orientace v grafickém záznamu hudby, k chápání hudebního jazyka, k poznání písňové formy. Seznamuje s písněmi nejrozličnějších stylů, žánrů, období i skladatelů. Pomocí různých aktivit umožňuje žákům poznat hudbu jako zdroj komunikace mezi lidmi. Vede k prezentaci vlastních výsledků a tvořivosti v rámci různých koncertů, festivalů a soutěží i ve spojení s ostatními tělesy (symfonický orchestr, big band apod.). Sborový zpěv je rozdělen do čtyř fází podle věku dětí:

PHV – Přípravný sbor

1. - 2. ročník (sbor Rolnička)

3. - 4. ročník (sbor Zvoneček)

5. ročník I. stupně - 4. ročník II. stupně (sbor Zvonek)

5.1.8.1. Sborový zpěv

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sborový zpěv								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	14
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								19

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Sborový zpěv					2. stupeň
Předmět	Ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Sborový zpěv	2	2	2	2	8
Celkový počet hodin					8

Sborový zpěv

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
- si osvojuje základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (správné nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)	- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly - je schopen interpretace základní dynamiky a agogiky dle svých možností - zpívá a capella	- zpívá s doprovodem - zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku - zpívá v jednohlase a seznamuje se se základy dvojhlasého zpěvu - učí se reagovat na základní gesta sbormistra

Sborový zpěv:

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
- osvojuje si základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (správné nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace) - používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly	- dle svých schopností zvládá základy kombinovaného dýchání, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové hygieny - rozšiřuje hlasový rozsah - uplatňuje zásady hlasové hygieny

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- je schopen interpretace základní dynamiky a agogiky dle svých možností - zpívá a capella - zpívá s doprovodem - zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku	- zpívá v jednohlase a ve složitějších formách dvojhlasu - reaguje na gesta sbormistra (dynamika, změny tempa, koruny..)

Sborový zpěv:
II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- používá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury - dále rozšiřuje hlasový rozsah a vyrovnává rejstříky	- uplatňuje zásady správné hlasové hygieny - interpretuje základní dynamiky a agogiky dle svých možností - zpívá a capella - zpívá s doprovodem
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku - zpívá v jednohlasu, dvojhlasu, tříhlasu - rozumí obsahu skladby a její formě - zařadí skladbu do historického kontextu	- reaguje na gesta sbormistra (dynamika, změny tempa, koruny..)

1. stupeň

Studenti tohoto programu získají komplexní dovednosti v oblasti tvorby elektronické hudby pomocí programu Ableton Live. Naučí se pracovat s hudební teorií – rozpoznávat nástroje, rytmické struktury, harmonii, melodii a basové linky, a využívat tyto znalosti při komponování. Osvojí si technické aspekty práce s digitální audio stanicí (DAW), včetně vytváření a úprav smyček, používání efektů (např. reverb, delay, arpeggiator a další), automatizace a práce s MIDI editory. Postupně se naučí kombinovat předpřipravené smyčky s vlastními motivy a vytvářet ucelené skladby v různých žánrech.

Kromě praktických dovedností program rozvíjí i kreativní myšlení – studenti se naučí experimentovat se zvukem, transformovat motivy a strukturovat skladby (např. formou ABA). V pozdějších fázích se seznámí s pokročilými nástroji, jako jsou generativní funkce MIDI editoru nebo efekty typu Grain Delay a Beat Repeat, a pochopí základy duševního vlastnictví. Na konci programu budou schopni samostatně vytvářet originální hudební díla, technicky je zpracovat a prezentovat své postupy. Celkově získají vyváženou kombinaci technických znalostí, hudební kreativity a schopnosti pracovat v profesionálním DAW prostředí.

2. stupeň

Na 2. stupni se studenti zdokonalují v pokročilé práci s Ableton Live 12, rozvíjejí vlastní zvukový design a produkční schopnosti. Naučí se efektivně využívat klávesové zkratky, spravovat stopy a kanály, nahrávat a zpracovávat ruchy (field recordings) a vytvářet z nich vlastní virtuální nástroje a bicí sady. Osvojí si práci s pokročilými audio efekty (Shifter, Hybrid Reverb, Roar, Vocoder) a MIDI modulátory (LFO, Envelope, Random), které kreativně využívají při tvorbě originálních zvuků a skladeb.

Studenti se také ponoří do syntézy zvuku, pracují se syntezátory (Drift, Analog, Wavetable) a učí se vytvářet vlastní předvolby. Rozvíjejí schopnost transformovat a generovat hudební nápady, pracovat s resamplingem a organizovat projekty pomocí Instrument Racků a Group Tracků. V závěrečném ročníku se zaměřují na spolupráci s dalšími hudebníky, nahrávání externích zdrojů (mikrofon, linkový vstup) a prezentaci svých děl – ať už živě, nebo online, včetně obhajoby použitého tvůrčího procesu.

Program tak studenty připravuje na profesionální produkci hudby, od technického ovládání DAW přes zvukový design až po týmovou práci a veřejnou prezentaci vlastní tvorby.

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– Dokáže rozlišit základní typy hudebních nástrojů a chápe jejich funkci v hudební skladbě (bicí, basa, harmonický doprovod, melodická linka) – Chápe důležitost dobré kombinace těchto elementů pro celkový dojem z hudby – Umí úspěšně spustit program Ableton Live	– Chápe pojem hudebního motivu a dokáže vytvořit svůj vlastní motiv pro bicí soupravu s pomocí sekvenceru – Dokáže rozlišit mezi základními zvuky bicí sady (kick, snare, clap, open/closed hi-hat) – Umí vytvořit jednoduchou hudební skladbu s použitím	– Orientuje se v základních hudebních stupnicích a tóninách, chápe vliv jejich správného použití pro celkový dojem z hudby – Umí vytvořit vícetaktový melodický hudební motiv pomocí sekvenceru – Dokáže najít a přiřadit vhodnou zvukovou předvolbu pro daný motiv z knihovny Ableton Live

- Dokáže vytvořit jednoduchou hudební skladbu ze smyček knihovny Ableton Live (Audio, MIDI Clips) - Chápe důležitost nastavení tempa skladby v souladu se zvoleným hudebním žánrem a stylem	vlastního hudebního motivu pro bicí soupravu (beat) - Dokáže rozlišit mezi zvukem akustické a elektronické bicí sady a umí je použít v hudebním kontextu	- Umí vytvořit hudební skladbu s použitím tohoto motivu v kombinaci se smyčkami, které vhodně vybere pro zvolený styl a dokáže smyčky tonálně a rytmicky sladit
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- Dokáže rozlišovat základní typy akordů, jejich obrátů a dokáže vytvořit jednoduchý akordický sled - Umí použít Arpeggiator za účelem rozvinutí vlastního akordického motivu - Chápe význam a funkci basové linky v hudební skladbě a dokáže ji pomocí sekvenceru vytvořit - Umí vytvořit hudební skladbu s použitím vlastního harmonického sledu, originální basové linky a melodie	Technické dovednosti - Chápe princip oken Browser, Session View a Mixer View v programu Ableton Live - Umí nastavit základní funkce Control Bar (Tempo, Scale, Root, Time Signature atd...) - Ovládá funkce Audio FX pluginů Auto Filter, Reverb a Delay - Ovládá základy práce se zvoleným syntezátorem a samplerem - Chápe princip tvorby a úprav automatizace a umí jej kreativně použít ve vlastní kompozici (okno Envelope MIDI Editoru) Kreativní dovednosti - Umí plynule kombinovat hudební smyčky knihovny Ableton Live s vlastními motivy a vytvářet tak žánrově a stylově adekvátní kombinace - Kreativně využívá Audio FX Autofilter, EQ, Reverb a Delay s použitím automatizace - Umí složit jednoduché hudební dílo ve zvoleném hudebním stylu	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
Technické dovednosti - Umí zkontrolovat správnou funkci Audio/Midi zařízení v Live 12 - Chápe princip oken a ovládá jejich navigaci (Browser, Session, Mixer, Clip, Device) - Umí vyhledávat a spouštět smyčky (Audio/MIDI Clips) a předvolby (Presets) zvuků v knihovně Live 12 - Ovládá funkce Audio FX pluginů Align Delay, Phaser-Flanger, Chorus-Ensemble - Ovládá funkce Pitch & Time MIDI Editoru Kreativní dovednosti - Umí vytvářet, upravovat a ukládat nové hudební smyčky - Kreativně využívá pluginy Align Delay, Phaser-Flanger, Chorus-Ensemble s použitím	Technické dovednosti - Umí nastavit různá Audio/MIDI zařízení v Ableton Live 12 Suite (MIDI kontroler, převodník) - Ovládá navigaci všemi okny včetně Arrangement View - Umí vytvořit nové stopy/kanály různých druhů a chápe rozdíly mezi nimi (Audio, MIDI, Aux/Bus, Master) - Ovládá funkce Audio FX pluginů Grain Delay, Beat Repeat a Echo - Chápe principy základních transformačních a generativních funkcí MIDI Editoru Live 12 - Chápe princip duševního vlastnictví a respektuje jej Kreativní dovednosti	

automatizace a pracuje s funkcemi Pitch & Time MIDI Editoru – Umí vytvořit jednoduché hudební dílo v několika různých hudebních stylech	– Umí kreativně používat funkce Root a Scale při práci s hudebním motivem (transpozice, transformace) – Umí kreativně používat smyčky (Audio/MIDI Clips) a předvolby zvuku, upravovat je a ukládat pod novým jménem – Kreativně využívá pluginy Grain Delay, Beat Repeat, Echo a základní transformační a generativní funkce MIDI Editoru – Umí vytvořit hudební kompozici ve formě ABA v daném stylu s použitím těchto pluginů a zajistit její veřejnou reprodukci – Umí následně vysvětlit použité postupy svého hudebního díla
--	---

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
Technické dovednosti – Ovládá navigaci všemi okny Live 12 pomocí klávesových zkratk – Umí vytvářet a správně používat různé druhy stop a kanálů – Umí pořídit nahrávku ruchů pomocí zvoleného nahrávacího aparátu – Ovládá funkce Audio FX pluginů Shifter, Hybrid Reverb, Color a MIDI FX pluginů Pitch, Velocity a Random Kreativní dovednosti – Umí použít nahrané ruchy pro tvorbu vlastního jednoduchého virtuálního nástroje (Simpler) – Umí z nahrávek ruchů vytvořit vlastní bicí sadu (Simpler, Drum Sampler, Drum Rack) – Umí kombinovat vlastní ruchové sady s předvolbami a smyčkami jiných tvůrců z knihovny Live 12 – Kreativně využívá pluginy Shifter, Echo, Color a MIDI FX Pitch, Velocity a Random	Technické dovednosti – Umí přesměrovat tok zvuku z jednoho kanálu na druhý (Routing) – Chápe základní principy syntézy zvuku a jejich druhů – Zvládá základy práce se syntezátorem (Drift, Analog) – Ovládá funkce Audio FX pluginů Erosion, Overdrive, Pedal, Amp Kreativní dovednosti – Umí kreativně použít základní transformační a generativní funkce MIDI Editoru Live 12 – Kreativně využívá techniku recyklace vlastní hudební myšlenky (Resampling) – Umí vytvořit originální zvukovou předvolbu pomocí syntezátoru – Umí kreativně použít audio efekty při tvorbě vlastního zvuku a uložit jej do knihovny uživatele (Patch, User Library)
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
Technické dovednosti – Plynule ovládá transformační a generativní funkce MIDI Editoru Live 12 – Chápe princip vrstvení vlastních předvoleb zvuku pomocí nástroje Instrument Rack (Sound Design) – Ovládá funkce Audio FX pluginů Saturator, Drum Buss, Auto Shift, Vocoder a MIDI	Technické dovednosti – Umí správně nastavit vybavení pro nahrávání přes mikrofonní/linkový vstup a správně nabrat audio – Ovládá funkce Audio FX pluginů Roar, Compressor, Limiter, Pitchloop 89 a MIDI FX/Modulatory Shaper a Expression Control

FX/Modulatory LFO, Envelope Follower a Envelope – Umí manipulovat a přenášet hudební myšlenky z okna Session View do Arrangement View Kreativní dovednosti – Umí generovat širší hudební myšlenky a rozvíjet vlastní či přejaté hudební motivy – Kreativně využívá Audio FX pluginy Saturator, Drum Buss, Auto Shift, Vocoder, Resonators a MIDI FX/Modulátory LFO, Envelope a Envelope Follower – Zvládne vytvořit vlastní hudební dílo inspirované mimohudební uměleckou formou (film, tanec, literatura, atd...)	– Umí pracovat se syntezátorem a vytvářet vlastní předvolby (Operator, Wavetable, Meld) – Zvládá organizaci stop v projektu Live Set (Group Track) Kreativní dovednosti – Umí zařídit spolupráci s jinými hudebníky a verbalizovat svou hudební představu při společné tvorbě skladby – Koordinuje hudební skupinu při digitální výrobě hudebního díla – Umí zařídit prezentaci takto vytvořeného díla v reálném životě i na Internetu, své dílo obhájit a vysvětlit použité principy
--	--

5.1.10. Vzdělávací zaměření Hra na dudy

5.1.10.1. Hra na dudy

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na dudy								1. stupeň
Předmět	ročník							Celkem
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1					3
Hra na dudy				1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace				1	1	1	1	4
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	0	0	5
Celkový počet hodin								16

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ: Hra na dudy					2. stupeň
Předmět	ročník				Celkem
	1.	2.	3.	4.	
Hra na dudy	1	1	1	1	4
Kolektivní interpretace	1	1	1	1	4
Celkový počet hodin					8

Hra na dudy (přípravný nástroj – zobcová flétna)

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- osvojuje si základní návyky a dovednosti hry na sopránovou zobcovou flétnu tón, zvuk, dechová technika, intonace postoj, prstová technika artikulace T,D; T,D,D jednoduché moderní techniky - orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech, v jejich notovém zápisu - zahraje z paměti jednoduchou skladbu lidové písně renesanční tance barokní tance	- snaží se interpretovat náladu skladby (pomalu, rychle, vesele, smutně atd.) - hraje jednoduché melodie podle sluchu hra na ozvěnu hledání tónů na flétně zahraných učitelem opakování jednoduchých několika tónových motivků - ovládá jednoduché stupnice a akordy	- usiluje spolu s učitelem o hledání tvůrčí imaginace hra se zvuky hudební i neuhudební improvizace dialog (hra na otázku a odpověď) - hraje v duu, triu zobcových fléten nebo s doprovodem klávesového nástroje či kytary

moderní skladbičky		
--------------------	--	--

Hra na dudy

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– se orientuje v technice hry na nástroj a notopisu (měchování, hra staccatto, melodické ozdoby, hra vibrato, quasi dvojhlasá hra, odtrhávání), – využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,	– se orientuje v základním způsobu hry na nástroj – ve hře variací – se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu,
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zvládá hru 2.hlasu k vlastnímu zpěvu, – umí vytvořit jednoduchý dvojhlas k melodii písně, – podle individuálních schopností hraje část repertoáru z paměti,	– se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v komorní a souborové hře – zná historii nástroje, rozumí jeho stavbě a ovládá základní údržbu nástroje – zapojuje se v souborové hře

Hra na dudy

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– dokáže hrát na nástroje jiných ladění (D, G, C, případně hraje na nástroj přeladěný do moll)	– ovládá improvizaci na lidovou píseň
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– zvládá zdobení melodie prostředky, které jsou v možnostech daného nástroje – rozumí obsahu skladby a její formě – zařadí skladbu do historického kontextu	– zapojuje se v souborové hře

5.1.11. Vzdělávací zaměření Skladba

Vzdělávací zaměření Skladba klade důraz na individuální kreativitu žáka v oblasti vlastní hudební tvorby. Je nutné, aby vzdělávací zaměření Skladba bylo spojeno se studiem dalšího hudebního nástroje. Žák by měl být schopen interpretovat své vlastní skladatelské pokusy pro snažší pochopení technických možností jednotlivých hudebních nástrojů i ke schopnosti vlastního hudebního názoru a sdělení. Skladba je vyučována sedm let v prvním stupni, které je ukončeno absolventským koncertem a ve druhém stupni čtyři roky. I druhý stupeň je ukončen absolventským koncertem.

5.1.11.1. Skladba

Skladba

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– projevuje originalitu nápadů a asociací – vyjadřuje emoce hudebními prostředky podle svých schopností	– vystaví hudební plochy z 2, 3, 4, 5 tónů (využití tetrachordových a pentatonických řad) a zaznamenat je pomocí grafických partitur s uvolněnou vokální sazbou – zkomponuje jednoduché skladby pro jednotlivé nástroje s omezeným počtem tónů (využití alikvótních tónů u žesťových nástrojů, prázdných strun u strunných. nástrojů apod.) a zaznamená je v notách	– zkomponuje jednoduché rytmické skladby pro bicí nástroj a zaznamená je v notách – zhudebňuje kratší texty bez doprovodu – rozeznává základní rozdíly mezi instrumentální a vokální sazbou – získává orientaci v základních harmonických funkcích dur mollového systému
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– prohlubuje si znalosti harmonie (základní a vedlejší harm. funkce) a klasických hudebních forem (písňová, sonátová forma, rondo, preludium, toccata, fantazie atd.) – dokáže zharmonizovat lidovou nebo umělou píseň – rozšiřuje si vědomosti hudební instrumentace (rozsahy nástrojů, vhodné použití)	– komponuje skladby pro dva nástroje či hlasy (dua bicích nástrojů, instrumentální dua, zpěv s jednoduchým doprovodem) – orientuje se v základech notace a kytarových značkách – seznamuje se se základy kontrapunktu a polyfonie – dokáže improvizovat na základě ostinata, prodlevy	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– získává základní poznatky o kompozičních technikách 20. století (modální technika, dodekafonie, aleatorika atd.) – komponuje skladby pro více nástrojů (bicí nástroje, klavírní sazba, smíšený sbor) – prohlubuje si znalosti harmonických zákonitostí (mimotonální dominanty, alterace, základní modulace	– prohlubuje si znalosti kontrapunktu a polyfonie, je schopen zkomponovat kánon a expozici fugy – používá gradace a kontrastu hudební plochy – v improvizaci používá vlastní motivy a hudební symboly – získává znalosti o hudební akustice	

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– reaguje na interpretaci svých skladeb a vysvětlí interpretům skladatelské záměry – nalézá základní orientaci v hudebních stylech pro svůj osobnostní vývoj, na jiná díla vysloví svůj názor na základě analýzy	– je seznámen, popřípadě pracuje s notačními počítačovými programy (Sibelius. Finale, Encore atd.)
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– komponuje skladby pro sólové nástroje a různá nástrojová seskupení podle svých schopností a je schopen nalézat různá formová a výrazová řešení	– prohlubuje si základy instrumentace teoreticky i prakticky (podle možností interpretace svých kompozic) – plynule rozvíjí svou představivost v sólové i skupinové improvizaci

5.1.12. Předmět Kolektivní interpretace

Předmět Kolektivní interpretace se vyučuje zpravidla od 4. ročníku prvního stupně základního studia, a to ve většině studijních zaměření ZUŠ. Žáci ovšem mohou začít výuku v tomto předmětu i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů. Kolektivní interpretace je nedělitelnou součástí hudebního vzdělávání základního studia a podstatně rozšiřuje vnímání a hudební komunikaci i melodické, rytmické a harmonické cítění žáků. Učební osnovy předmětu Kolektivní interpretace jsou aplikovatelné v předmětech: "Komorní hra", "Hra v komorním souboru", "Čtyřruční hra", "Komorní zpěv", "Hra v Big Bandu", "Hra v přípravném orchestru" a "Hra v symfonickém orchestru". Žáci mohou předmět "Kolektivní interpretace" nahradit předmětem "Sborový zpěv".

Kolektivní interpretace

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– orientuje se v partiturách snadných komorních skladeb – samostatně nacvičí zadané skladby – dodržuje předepsaný rytmus ve vícehlasých skladbách – dle svých možností dbá na čisté ladění – udrží tempo hraných skladeb – ovládá základní dynamiku (piano, mezzoforte, forte)	– čte z listu jednoduché melodické linie – zopakuje předebrané rytmické modely – zná pojem hudební fráze – dodrží čisté ladění v hraných skladbách – pohotově reaguje na základní gesta pedagoga
6. ročník	7. ročník
– čte z listu jednodušší hudební zápis – transponuje snadné party – pracuje se širším dynamickým spektrem – dbá na vyváženost hlasů při nácvičení skladeb – je schopen kvalitní práce v kolektivu	– čte spolehlivě noty z listu – je rytmicky a intonačně samostatný – ovládá předepasanou dynamiku a reaguje na gesto učitele – je schopen samostatné práce ve skupinách – podílí se na přípravě veřejného vystoupení

Kolektivní interpretace

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– při studiu skladeb vychází ze všech dosud naučených vědomostí a dovedností – zná a popíše různé formy a druhy komorní hudby – zahraje skladby z různých stylových období a uvědomuje si jejich zásadní rozdíly – rozená důležitost různých hlasů ve skladbách	– spolehlivě se orientuje ve vícehlasu – dobře intonuje a poradí s laděním mladším spolužákům – je schopen zhodnotit předvedené dílo celého souboru

3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
- samostatně pracuje s hudební frází, - artikulací a dynamikou - propracuje vedení hlasu v polyfonní skladbě - vytvoří si vlastní názor na slyšené i studované skladby a je schopen ho obhájit	- využívá veškerých získaných dovedností a uplatňuje je ve skupinové interpretaci - je samostatný při studiu skladeb - je aktivní při práci celé skupiny - rozliší kvalitu slyšené a interpretované skladby - účastní se různých kulturních akcí se svou skupinou

5.1.13. Vzdělávací oblast Nauka o hudbě

Vzdělávací oblast Nauka o hudbě probíhá formou kolektivní výuky jednu hodinu týdně. Patří mezi povinné předměty hudebního oboru. Délka povinného studia je pětiletá. V rámci Nauky o hudbě je zastoupená hudební teorie, intonace a rytmus, dějiny hudby, poslech i hudebně-pohybová výchova. U žáků jsou hlouběji rozvíjeny intonační a rytmické schopnosti, hudební cítění žáků s ohledem na jejich praktické využití v hudební praxi, dále jsou rozvíjeny kognitivní, psychomotorické a emotivní schopnosti žáků, a také je kladen důraz na individuální rozvoj vlastní kreativity a spontaneity.

Pro žáky zařazené v ZŠ ve skupině s rozšířenou hudební výchovou je Nauka o hudbě realizována v rozsahu 1 hodiny týdně v jednom roce, zpravidla v 6. ročníku. Vzdělávací obsah je zpracován ve výstupech Nauka o hudbě 2, přičemž výstupy oblasti Nauka o hudbě žák zvládá v rozšířené výuce v ZŠ.

5.1.13.1. Nauka o hudbě

Nauka o hudbě

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– rozumí základním hudebním pojmům bez požadování definic (zvuk, tón, melodie, nota, rytmus, nota, notová osnova, klíč, hudební abeceda, takt, taktová čára, repetice, koruna, staccato, legato, posuvky, základy dynamického a tempového označení atd.) – orientuje se v houslovém a basovém klíči v notách od c do c2 – rozumí stavbě durových stupnic do 3křížků a jednoho b – rozvíjí si rytmické cítění na základě rytmických cvičení a her v taktu 2/4, 3/4, 4/4 (rytmické ozvěny, rytmizace říkadla, doplňování rytmického závěru neúplného čtyřtaktí) – pohybem dokáže vyjádřit jednotlivé hudební složky: tempo, rytmus, pohyb melodie a dynamiky (chůze, běh, hra na tělo, prosotorvé znázornění melodie a dynamiky) – rozvíjí si sluchovou představu celého tónu a půltónu, tónického durového kvintakordu a jeho jednotlivých tónů – rozvíjí si schopnost soustředěného poslechu, při poslechu dokáže sledovat barvu nástrojů a lidských hlasů, pohyb melodie, tempo, dynamiku – zdokonaluje se ve zpěvu unisona dokáže doplnit	– prohlubuje si základní hudební pojmy bez požadování definic (transpozice, da capo, prima volta, secunda volta, stupnice, tónina, dynamická a tempová označení atd.) – orientuje se v houslovém a basovém klíči v notách od C do c3 – rozumí stavbě durových stupnic do 4křížků a čtyř b a mollové a moll aiolské a jejich kvintakordům – rozumí stavbě základních intervalů – upevňuje si rytmické cítění na základě rytmických cvičení a her v taktu 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 (rytmické ozvěny, rytmizace říkadla, doplňování rytmického závěru neúplného čtyřtaktí...) – sluchově rozlišuje: Dur a moll tónorod, počet tónů ve vícezvuku, čisté intervaly, ze dvou současně znějících tónů vyšší a nižší – při poslechu hudebních skladeb známých českých a světových autorů rozlišuje lidské hlasy, zvukově kontrastní nástroje (housle – kontrabas, flétna – fagot, trubka – pozoun...) – seznamuje se s charakteristickými skladbami u českých i světových skladatelů na základě individuálních a věkových možností	– prohlubuje si znalosti základních hudebních pojmů bez požadování definic (synkopa, triola, předtaktí, tempová a přednesová označení – cantabile, dolce, esspreso, meno atd.) – rozumí stavbě durových stupnic do 5křížků a 5 b a mollových (aiolské, harmonické a melodické) do 4 křížků a 4 b a jejich kvintakordů s obraty – rozumí stavbě základních intervalů – dokáže prakticky využít v různých hudebních činnostech předtaktí a rytmus, zdokonaluje své praktické dovednosti v šestidobých taktech, rozvíjí hudební představivost na základě doplňování rytmického závěti – na základě probraných stupnic transponuje známé lidové písně a jiné jednoduché melodie do jiné tóniny – sluchově rozlišuje: základní intervaly, ze dvou současně znějících tónů nižší a vyšší, kvintakordy a jejich obraty v dur i moll, v znějícím trojzvuku rozlišuje jednotlivé tóny, rozšiřuje si svou hudební paměť záznamem jednoduchých melodií – při poslechu se žák seznamuje se zvukem jednotlivých nástrojů a se

melodické závěry neúplného čtyřtaktí		základními písňovými formami – seznamuje se s charakteristickými skladbami u českých i světových skladatelů na základě individuálních a věkových možností – zdokonaluje se ve zpěvu jednoduchého dvojhlasu, dokáže zpívat jednoduché melodie podle not, intonuje základní intervaly
---	--	---

Nauka o hudbě

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– prohlubuje si znalosti nových hudebních pojmů na základě poslechu – rozumí stavbě všech durových a mollových stupnic (aiolské, harmonické a melodické) a jejich kvintakordů s obraty – rozumí stavbě intervalů čistých, velkých a malých – rozumí enharmonické záměně tónů a stupnic – dokáže prakticky zvládnout plynulý přechod od dvojice osminových not k osminové triole a naopak, orientuje se v taktech půlových – na základě probraných stupnic transponuje známé lidové písně a jiné jednoduché melodie do jiné tóniny – sluchově rozlišuje: čisté, velké a malé intervaly, kvintakordy a jejich obraty, stupnice Dur, moll (aiolská, harmonická, melodická), rozšiřuje si svou hudební paměť záznamem jednoduchých melodií – na základě poslechu si prohlubuje znalosti o malých písňových formách a hudebních nástrojů – seznamuje se s charakteristickými skladbami u českých i světových skladatelů na základě individuálních a věkových možností – zdokonaluje dvojhlasy zpěv, dokáže zazpívat jednoduché melodie podle not	– na základě poslechu se seznamuje s novými hudebními pojmy – rozumí stavbě všech durových a mollových stupnic (aiolské, harmonické a melodické), stupnicím stejnojmenným a paralelním a enharmonicky zaměněným – rozumí stavbě kvintakordů s obraty, dominantního septakordu s obraty, zmenšených a zvětšených kvintakordů – rozumí stavbě intervalů základních, odvozených, přesahujících oktávu – prohlubuje si praktické užití synkopovaného rytmu a jiných druhů taktů 5, 7, 8-dobý takt – na základě probraných stupnic transponuje známé lidové písně a jiné jednoduché melodie do jiné tóniny – sluchově rozlišuje: čisté, malé, velké intervaly, kvintakordy a jeho obraty, stupnice Dur i moll (aiolská, harmonická a melodická) rozšiřuje si svou hudební paměť záznamem jednoduchých melodií – seznamuje se s jednotlivými hudebními slohy, jejich charakteristikami, hudebními skladateli, postupně rozpoznává charakteristické znaky jednotlivých hudebních období – na základě poslechu se orientuje v jednoduchých hudebních formách, různých hudebních uskupeních, v hudebních nástrojích, dokáže hudební nástroje identifikovat a zařadit do jednotlivých nástrojových skupin – seznamuje se se základy harmonie, chápe význam harmonických funkcí

1. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:
- chápe výhody psaní a úpravy not na počítači - orientuje se v počítačovém notačním programu - ovládá základní funkce počítačového notačního programu - spolehlivě zapisuje vícehlasé melodie v houslovém i basovém klíči včetně textů, dynamických, výrazových znamének, akordových značek apod. - vytvoří jednoduché aranžmá pro různé typy souborů, sám tvoří bas + akordický doprovod - ovládá transpozici, extrakci partů z partitury a následný tisk nebo export do obecně kompatibilního počítačového formátu (např. PDF) - pracuje v počítačovém programu pro procvičování hudební teorie, rytmu a hudebního sluchu

5.1.14. Podmínky vzdělávání

Výuka probíhá z větší části v učebnách přizpůsobených pro individuální výuku hudebního nástroje, částečně rovněž ve třídách základní školy. Zcela výuce v hudebním oboru bylo přizpůsobeno podkroví budovy Šmeralova 40 po přestavbě nevyužívané půdy. Zkouškám sborů, orchestru a bigbandu je vyhrazena aula školy. Nauka o hudbě využívá k tomu vybavenou učebnu hudební výchovy společně se základní školou.

K dispozici přímo ve škole jsou dva malé koncertní sály – Budka (Šmeralova 40) a Kotelna (Šmeralova 15), oba s kapacitou asi 40 míst, a aula (Šmeralova 15) s kapacitou 110 míst. Všechny sály jsou využívány k veřejné koncertní činnosti, při které se naši žáci představují jak rodičům, tak i veřejnosti. Další koncerty potom realizujeme v nejrůznějších sálech, především v Karlových Varech – Thermal, Pupp, Galerie umění, Richmond, Karlovarské městské divadlo.

Je naším zájmem i do budoucna vylepšovat prostory pro výuku – jako velmi zajímavá k přestavbě se jeví půda v budově Šmeralova 15⁹.

K pořizování nahrávek a záznamů je využíváno vlastní studio Orange.

⁹ V roce 2011 rozhodla Rada města Karlovy Vary o vypracování projektu na půdní vestavbu.

5.2. Výtvarný obor

5.2.1. Charakteristika výtvarného oboru

Ve výtvarném oboru usilujeme o to, aby žák podle svých schopností získával hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama a dokázal ho výtvarně vyjádřit. Nadaní žáci mohou své schopnosti a dovednosti rozvíjet dále v rozšířeném studiu, které je připravuje k talentovým zkouškám na střední a vysoké školy s výtvarným zaměřením.

Výuka staví na dvou procesech. První proces **rozvíjí výtvarné citění a myšlení žáků**, které je základem *výtvarné komunikace*. Dítě vnímá podněty, přemýšlí o nich, dává jim tvar a do svého projevu vkládá niternou výpověď. Výtvarnému citění a myšlení napomáhá *poznávání výtvarného jazyka* – výtvarných a výrazových vlastností obrazotvorných prvků a jejich vztahů. *Výtvarné myšlení* se dále modifikuje ve vazbě na kresbu, malbu, grafiku či plastiku, podílí se na různých formách vyjadřování a na sebehodnocení. S výtvarným myšlením se váže *tvořivost* jako schopnost originálně nebo více způsoby řešit výtvarné otázky. Smyslové prožitky zase obohacují *vztah k řeči materiálů a nástrojů* a cit pro jejich výrazové hodnoty.

Ve druhém procesu převažuje výchovný aspekt – **vcítění se, prožívání a uvažování v duchu principů humanity**. Prožitky, subjektivní citové reakce na podněty z okolí a soustředěná pozornost k vlastnímu jednání vyvolávají sebereflexi. Ta na základě jedinečné osobní zkušenosti a úvah dítěte ovlivňuje jeho přijímání okolního světa a pomáhá mu zařadit se do lidského společenství.

Studium Výtvarného oboru je realizováno ve studijních zaměřeních Výtvarné vyjadřování, Počítačová grafika, Fotografie a Zpracování videozáznamu.

5.2.2. Přípravné studium

Rozvíjí různé stránky dětské tvořivosti, které výtvarný projev doplňují o projev slovní, dramatický, hudební či pohybový. Všechny aktivity vycházejí z bezprostředního prožívání a vyjadřování světa – z vnímání smyslových podnětů, ze setkávání s přírodou a s civilizačními jevy, ze vcítění se do vztahů mezi lidmi, z úvah nad příčinami a důsledky jevů. Pozorný pohled na svět doplňuje úzký kontakt s výtvarnými materiály a nástroji.

Konkrétní vzdělávací obsah přípravného studia stanoví učitel s přihlédnutím k reálným možnostem žáků.

5.2.3. Základní studium I. stupně

Podporuje plynulý vývoj žáků od dětského spontánního projevu a hravé experimentace k promyšlené tvorbě dospívajících. Děti opouštějí ikonografická schémata a nahrazují je volným ztvárněním podnětů. Roste důraz na vcítění se, na uvědomování si svých pocitů a reakcí a na tvořivé výtvarné myšlení. Podobně se stává důležité řazení a hodnocení informací, poznávání vlastností a podob světa nebo souvislostí mezi vrstvami v námětu. Tomu napomáhá setkávání se skutečností, a to jak v přepisu reality, tak v objektové a akční tvorbě. Výuku doprovází také intuitivní osvojování výtvarného jazyka. **Studium I. stupně uzavírá závěrečná práce.**

5.2.4. Základní studium II. stupně

Reaguje na dospívání žáků a z něho pramenícího porovnávání vlastní identity ve vztahu k okolnímu světu. Cesty k obsahu a formě odrážejí novou schopnost citově se ztotožnit s námětem a současně racionálně uvažovat, s nadhledem experimentovat a argumentovat. Žáci studijní činnosti vyvažují volnou tvorbou, pro niž si volí vlastní téma a řeší jeho obsah osobitou výtvarnou formou. Zkušenostem a znalostem, k nimž dospívají během studia, dávají novou podobu. **Studium II. stupně uzavírá závěrečná práce.**

5.2.5. Studium pro dospělé

Toto studium poskytuje zájemcům základy výtvarného vzdělání a současně prostor pro uplatnění jejich vyhraněných potřeb. Výuka je do jisté míry individualizována. Konkrétní vzdělávací obsah stanoví učitel na základě vzdělávacích potřeb studentů.

5.2.6. Učební plány výtvarného oboru

5.2.6.1. Učební plán pro přípravné studium

	Min. dotace		Celkem
	1. r	2. r	
Přípravná výtvarná výchova	2	2	4

5.2.6.2. Učební plán pro základní studium I. stupně

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Výtvarné vyjadřování / Počítačová grafika / Fotografie / Zpracování videozáznamu	2	3	3	3	3	3	3	20

5.2.6.3. Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Výtvarné vyjadřování	2	3	3	3	4	4	4	23

5.2.6.4. Učební plán pro základní studium II. stupně

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Výtvarné vyjadřování / Počítačová grafika / Fotografie / Zpracování videozáznamu	3	3	3	3	12

5.2.6.5. Učební plán pro studium II. stupně s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	Minimální dotace	Celkem
--	------------------	--------

	1. r	2. r	3. r	4. r	
Výtvarné vyjadřování	4	4	4	4	16

5.2.6.6. Učební plán pro studium pro dospělé

Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

5.2.7. Poznámky k učebním plánům

1. Výtvarné vyjadřování v sobě zahrnuje části Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Objektová a akční tvorba a Výtvarná kultura.
2. Pro jednotlivé součásti předmětu Výtvarné vyjadřování není předepsaná časová dotace. Každý rok je vyučováno všem těmto částem v poměru, který učí vyučující tak, aby byly splněny výstupy dané školním vzdělávacím programem.
3. V závěrečném ročníku prvního i druhého stupně je žák hodnocen navíc ze Závěrečné práce.
4. Vyučuje se ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu na I. a II. stupni a ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

5.2.8. Učební osnovy výtvarného oboru

Přípravná výtvarná výchova

1. a 2. přípravný ročník

Školní výstupy (ročníkové) Žák:
– si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – rozvíjí své výtvarné dispozice - vnímání, myšlení a vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost – nalézá celoživotní vztah k výtvarné kultuře. – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – užívá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem a které ho obohacují – používá základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky, které mu nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné – citlivě vnímá zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty

Výtvarné vyjadřování

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – rozvíjí své výtvarné dispozice - vnímání, myšlení a vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost – nalézá celoživotní vztah k výtvarné kultuře. – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – užívá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem a které ho obohacují	– používá základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky, které mu nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – Intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor,	– rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – má odvahu k experimentům – pod vedením učitele si stanovuje dílčí cíle a snaží se je trpělivě a soustředěně plnit – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla – používá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby – zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, tvarem, barvou a kompozicí

	světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění	– si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – uvědomuje si různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje, toleruje odlišně zdůvodněné interpretace
--	--	---

Výtvarné vyjadřování

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– směřuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním – utváří si vlastní výtvarný názor – s podporou učitele experimentuje, stanovuje si dílčí cíle a trpělivě a soustředěně je plní – orientuje se v základních výtvarných pojmech – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – tuší, že existují světy vnitřní a vnější, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla	– poučeně používá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby a snaží se využívat možnosti nových médií – zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, světlem a stínem, – komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy – pokouší se tvořivě spojovat viděné s výtvarným a kompozičním problémem – si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – respektuje různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – pod vedením učitele hledá náměty a inspirace např. z historie, z hudby, z literatury, vybírá si podněty z různých oblastí výtvarné kultury – seznamuje se s výtvarnými směry – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje – toleruje odlišně zdůvodněné interpretace, prezentuje vlastní i cizí práce

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– směřuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním – utváří si vlastní výtvarný názor – má odvalu k experimentům – stanovuje si dílčí cíle a trpělivě a soustředěně je plní – používá základní výtvarné pojmy – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – ví, že existují světy vnitřní a vnější a zažívá je, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla – ovládá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby a nových médií	– zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, světlem a stínem, – komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy – tvořivě spojuje viděné s výtvarným a kompozičním problémem – podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením – si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – respektuje různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – posuzuje míru svých možností a cíleně s nimi zachází – čerpá náměty a inspirace např. z historie, z hudby, z literatury – vnímá odlišná etnika a regionální specifika – individuálně si vybírá podněty z různých oblastí výtvarné kultury – orientuje se ve výtvarných směrech – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých – hovoří o záměrech, argumentuje, toleruje odlišně zdůvodněné interpretace – prezentuje vlastní i cizí práce, propaguje a instaluje je

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– se podílí na utváření pravidel týmové spolupráce a uplatňuje je – diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit – obhájí nebo změní vlastní postup – ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby	– je otevřený odlišnostem, argumentuje, – prezentuje práci vlastní i druhých včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií – pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly – využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci aj. – rozlišuje i propojuje obsah a formu
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– originálně řeší výtvarné problémy – experimentuje – vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy – z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, interpretuje je systémově (z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí). – koncipuje komplexně pojaté celky	– dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím – koncipuje řešení pomocí různých klasických a moderních technologií přiměřeně vlastnímu výtvarnému názoru – zachází tvůrčím způsobem s elektronickými médii jako dalšími prostředky výtvarné kultury – používá dostupné informační zdroje a osobitě je aplikuje

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – rozvíjí své výtvarné dispozice - vnímání, myšlení a vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost – nalézá celoživotní vztah k výtvarné kultuře. – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – užívá výtvarné formy, které se vyvíjejí s jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem a které ho obohacují	– používá základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky, které mu nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – Intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění	– rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – má odvalu k experimentům – pod vedením učitele si stanovuje dílčí cíle a snaží se je trpělivě a soustředěně plnit – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla – používá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby – zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, tvarem, barvou a kompozicí – si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – uvědomuje si různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje, toleruje odlišně zdůvodněné interpretace

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– směřuje k tvorbě poznávání a sebepoznávání – utváří si vlastní výtvarný názor – s podporou učitele experimentuje, stanovuje si dílčí cíle a trpělivě a soustředěně je plní – orientuje se v základních výtvarných pojmech – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – tuší, že existují světy vnitřní a vnější, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla	– poučeně používá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby a snaží se využívat možnosti nových médií – zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, světlem a stínem, – komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy – pokouší se tvořivě spojovat viděné s výtvarným a kompozičním problémem – si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – respektuje různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – pod vedením učitele hledá náměty a inspirace např. z historie, z hudby, z literatury, vybírá si podněty z různých oblastí výtvarné kultury – seznamuje se s výtvarnými směry – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje – toleruje odlišné zdůvodněné interpretace, prezentuje vlastní i cizí práce

6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– směřuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním – utváří si vlastní výtvarný názor – má odvalu k experimentům – stanovuje si dílčí cíle a trpělivě a soustředěně je plní – používá základní výtvarné pojmy – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – ví, že existují světy vnitřní a vnější a zažívá je, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – je citlivý na zážitkové a haptické kontakty s materiálem – převádí různé smyslové podněty do vizuální sféry – intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení – dodržuje vymezená pravidla – ovládá základní techniky kresby, malby, grafiky a prostorových činností způsobem odpovídajícím věku i schopnostem včetně objektové a akční tvorby a nových médií	– zachytí tvar odrážející realitu – pracuje s linií, světlem a stínem, – komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy – tvořivě spojuje viděné s výtvarným a kompozičním problémem – podle záměru a potřeby se připravuje ke studiu na střední škole s výtvarným zaměřením – si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – respektuje různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – posuzuje míru svých možností a cíleně s nimi zachází – čerpá náměty a inspirace např. z historie, z hudby, z literatury – vnímá odlišná etnika a regionální specifika – individuálně si vybírá podněty z různých oblastí výtvarné kultury – orientuje se ve výtvarných směrech – vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých – hovoří o záměrech, argumentuje, toleruje odlišně zdůvodněné interpretace – prezentuje vlastní i cizí práce, propaguje a instaluje je

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– seznámí se s kompletním počítačovým pracovištěm – samostatně obsluhuje potřebná zařízení na pracovišti – orientuje se v dokumentu, pracuje s nástroji, vodítky, objekty – s přesností se orientuje ve virtuálním prostoru dokumentu – kompozici – pracuje s barvami, vrstvami, textem – ukládá pracovní dokumenty do adresáře – opravuje a upravuje dokumenty, které pak vytiskne	– používá různé druhy písma – zná základní rozdělení písem – využívá jednoduché písmové kompozice – užívá různá typografická uspořádání – konstruuje linie – pracuje s vektory – zpracovává výtvarné úlohy na počítači – ovládá kresebnou přípravou podkladů – kompozici (invenční, barevná a kompoziční skica) – postupuje správně při přenosu grafického návrhu do počítače
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
3. ročník	4. ročník
– pomocí bezierových křivek překreslí obraz, písmeno, kresbu – pracuje se skenerem – v programu Photoshop upravuje fotografii, mění parametry při zachování rozlišení – po úvodním zadání vypracuje invenční, barevnou a kompoziční skicu a následně ji zpracuje v programu Illustrator nebo In Design – dokument ukládá, zálohuje, tiskne – zvládne samostatně předtiskovou přípravu – připraví dokument na osvit	– po úvodním zadání vypracuje invenční, barevnou a kompoziční skicu a následně ji zpracuje v programu Illustrator a Photoshop – realizuje vlastní návrh (pexeso, leporelo apod.) s použitím vlastních ilustrací v programech Illustrator a Photoshop

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– pozná způsob fungování videokamery, základní principy filmového záznamu - klasického a digitálního (elektronického) – poznává a používá základní funkce kamery k pořízení záznamu – pod vedením učitele realizuje jednoduché videozáznamy	– osvojuje si základní výrazové prostředky filmu - záběr, jeho velikosti, délka, formáty, sekvence – realizuje krátký filmový záznam v jednoduchém stříhacím programu v počítači - importuje videosoubor z kamery do počítače, – vybere a sestříhá jednotlivé záběry, umístí je na časovou osu – využívá pomůcky při natáčení	– tvůrčím způsobem zpracuje krátký filmový záznam v jednoduchém stříhacím programu v počítači - importuje videosoubor z kamery do počítače, vybere a sestříhá jednotlivé záběry, umístí je na časovou osu, doplní titulky a přechody
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– poznává a používá pokročilejší funkce kamery k pořízení záznamu – poznává a využívá pravidla pohybu kamery – připraví si a realizuje návaznost záběrů a obrazové spojitosti k získávání různých možností obrazového sdělení i k vytvoření filmové iluze	– připraví a využívá pomůcky k natáčení – zdokonaluje realizaci filmového záznamu v jednoduchém stříhacím programu – v počítači vytvoří, upraví a smíchá jednoduchý zvukový záznam ve zvukové stopě, vyexportuje hotový záznam	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– poznává a používá pokročilejší funkce kamery k pořízení záznamu – využívá návaznosti záběrů a obrazové spojitosti k získávání různých možností obrazového sdělení i k vytvoření filmové iluze – dbá na zásady návaznosti záběrů s ohledem na filmovou osu, návaznosti pohybu a úhlu pohledu kamery a využívá je při vytváření obrazových sekvencí. – uplatní základní pravidla při osvětlování scény při natáčení	– tvůrčím způsobem zdokonaluje realizaci filmového záznamu v jednoduchém stříhacím programu - nahrávání a import zvukového záznamu a jeho vložení do zvukové stopy a synchronizace s videostopou, vložení ruchů, komentářů a hudby – vyexportuje a uloží video na paměťové nosiče	

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– spoluvytváří krátký scénář jako podklad ke krátkému videofilmu - od jednoduché synopse (stručná charakteristika, nástin) k literárnímu scénáři, až po podrobný technický scénář	– v týmu realizuje krátký scénář v oblasti kategorií v amatérském filmu
3. ročník	4. ročník
– zdokonaluje realizaci filmového záznamu v jednoduchém stříhacím programu v počítači – klíčování	– experimentuje s jednoduchou animací – v týmu realizuje krátký scénář animovaného filmu

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– si osvojuje kulturní normy chování v kolektivu, emoční otevřenost, spolupráci s učitelem i ve skupině – je vnímavým divákem s individuálním vztahem k okolí i umění – ovládá základní postupy negativního i pozitivního procesu klasické černobílé fotografie – hravou formou pod vedením učitele realizuje praktické ukázky	– intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva), jejich vztahy a kontrasty a hodnotí jejich účinky – bezpečně zachází s fotografickým přístrojem – pod vedením učitele používá základní funkce fotoaparátu (zaostření, clona, čas) – v digitální fotografii realizuje jednoduché úpravy na počítači	– rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – uvědomuje si různá hlediska, přispívá k upevňování mezilidských vztahů – používá prvky výtvarného jazyka při hledání námětu – spolupracuje s učitelem i skupinou spolužáků, stanovuje si dílčí cíle a snaží se je trpělivě a soustředěně plnit
4. ročník		5. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– směřuje k tvorbě poznávání a sebepoznávání – utváří si vlastní výtvarný názor – orientuje se v základních výtvarných pojmech – pracuje s omezeným množstvím snímků – umí posoudit, co stojí za zachycení a co vůbec nefotit – výslednou podobu snímku umí upravit v počítači v případě digitální fotografie nebo ve fotokomoře v případě klasické černobílé fotografie	– vnímá svět s respektem k odlišnostem a osobitostem druhých, hovoří o záměrech, argumentuje – komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy – poučeně používá základní techniky analogové i digitální fotografie – používá množství snímků v digitální technologii jen jako východisko k dobré fotografii – uplatňuje zkušenosti získané používáním digitálního fotoaparátu při práci s analogovým přístrojem, nefotí zbytečně velké množství snímků	
6. ročník		7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
– cíleně používá výtvarný jazyk – ví, že existují světy vnitřní i vnější, rozlišuje svět rozumu a fantazie, proměňuje běžné v nezvyklé – dodržuje vymezená pravidla – odvážně experimentuje – při práci s fotoaparátem uplatňuje výběr snímků, nachází výtvarné kvality	– vnímá učitele jako partnera, je citlivý k potřebám ostatních, umí posoudit míru svých možností a cíleně s nimi zacházet – individuálně si vybírá podněty z oblasti výtvarné kultury, čerpá z dějin umění i současné tvorby, orientuje se ve výtvarných směrech	

– vnímá výsledek fotografování jako výtvarný proces, nikoli jen jako krásnou fotografii	– pohotově uplatňuje výtvarné zákonitosti v kompozici snímků – používá samostatně a bezpečně fotografickou techniku a ovládá její funkce
---	---

Fotografie

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
– se podílí na utváření pravidel týmové spolupráce a uplatňuje je – diskutuje a respektuje různá hlediska, umí se poučit – obhájí nebo změní vlastní postup – ovládá způsoby výtvarného myšlení a vyjadřování na úrovni samostatně pojaté tvorby – bezpečně ovládá veškerou dostupnou techniku související s fotografií – experimentuje a uvědoměle uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti	– je otevřený odlišnostem, argumentuje – prezentuje práci vlastní i druhých včetně uplatnění nových informačních a komunikačních technologií – využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrakci aj. – rozlišuje a propojuje obsah a formu – soustředěně pozoruje, zužuje pole vnímání, vyhýbá se zbytečným nebo rušivým motivům
3. ročník	4. ročník
– originálně řeší výtvarné problémy – experimentuje – vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy – z různých uhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, interpretuje je systémově (z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí) – koncipuje komplexně pojaté celky – digitální fotografii chápe jako zcela nový prostředek k výtvarnému vnímání a myšlení	– dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím – koncipuje řešení pomocí různých klasických a moderních technologií přiměřeně vlastnímu výtvarnému názoru – používá dostupné informační zdroje a osobitě je aplikuje – zachovává výtvarný proces při práci s fotoaparátem – uplatňuje výtvarné myšlení v samostatné tvorbě – orientuje se v současném dění v oboru

5.2.9. Podmínky vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje v ateliérech vybavených potřebnými nástroji a materiály. K dispozici je potřebná odborná literatura zapůjčená ze školní knihovny. Prostorová tvorba je realizována v modelovně, vybavené keramickou pecí. Doplnkové obory Pořízení a zpracování videozáznamu a Fotografie se vyučují v k tomu přizpůsobených prostorách.

5.3. Taneční obor

5.3.1. Charakteristika Tanečního oboru

Taneční obor nabízí žákům dle možností a vzdělání tanečního pedagoga tvůrčí výuku v oblasti tanečních technik a souvisejících oblastí jako je umění hudební, dramatické a výtvarné. Vzdělávací obsah tanečního oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastí – Taneční tvorba a interpretace a Recepce a reflexe tanečního umění. Obě oblasti jsou obsaženy v předmětu **Pohybová a taneční průprava** v I. stupni studia a v předmětu **Současný tanec** ve II. stupni studia.

Prostřednictvím vzdělávací oblasti **Taneční tvorba a interpretace** se žáci seznamují se základy tanečních technik. V této oblasti se rozvíjí technika pohybu jako systém specifických prostředků komunikace. Žáci se seznamují se způsoby rozvoje a kultivace koordinačních, silových a vytrvalostních schopností, včetně kompenzace sekundárních dopadů fyzické zátěže na organismus. Ve vzdělávací oblasti **Recepce a reflexe tanečního umění** si žák rozvíjí schopnosti porozumět komunikačnímu obsahu uměleckého díla a umělecké dílo hodnotit, chápat taneční umění v souvislostech, hodnotit prováděný pohyb i umělecký projev.¹⁰

Úkolem pedagoga tanečního oboru je vyučovat tanci jako zážitku, který se stává součástí životní filozofie a životního stylu.

Nedílnou součástí vzdělávání žáků v tanečním oboru je výuka podpořená hudebním pedagogem-korepeditorem, který se aktivně podílí na taneční výuce. Základem práce korepetitora ve vyučování je improvizace, vycházející důsledně z citění pohybu.

V průběhu školního roku hodnotí učitel žáky s ohledem na jejich aktivní a soustředěnou práci ve vyučování. Z tohoto průběžného hodnocení vychází učitel při pololetní a závěrečné klasifikaci a při návrhu postupu do vyššího ročníku. Žáci pravidelně vystupují na veřejných tanečních představeních a přehlídkách.

5.3.2. Formy studia

1.1.1.1. Přípravné studium

V průpravných cvičeních, tanečních hrách a improvizacích vhodnou motivací uvolňovat tvořivé síly dítěte a vést ho tím k intenzivnímu psychickému i fyzickému prožitku. Zároveň vkládat základy rytmického citění, správného držení těla a jeho ohebnosti a pružnosti.

V zajímavých a hravých pohybových činnostech a cvičeních vytvářet návyk správného držení těla, vypracovávat elementární tělesnou citlivost, pružnost a obratnost, učit orientaci v prostoru, rozvíjet základy rytmického a intonačního citění a elementární schopnost rozlišovat dynamiku. Vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzet vnitřní citlivost pohybovou fantazií a taneční citění žáků.

Při všech činnostech současně ověřovat zájem a předpoklady jednotlivých žáků pro další studium.

1.1.1.2. Základní studium I. a II. stupně a rozšířené studium

Základní studium I. stupně je zaměřeno v 1. – 3. ročníku na rozvíjení a upevňování správného držení těla, zvyšování celkové pohyblivosti, pružnosti, obratnosti a koordinace. Později je výuka zaměřena k všestrannému rozvoji základů taneční techniky a tanečního projevu žáka. Taneční praxe prohlubuje taneční projev žáků, podněcuje jejich tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru. **Základní studium II. stupně** je zaměřeno k dokonalejšímu zvládnutí taneční techniky a klade důraz na osobitý taneční projev žáka. Kromě toho žáci získávají základní poznatky z dějin tance.

¹⁰ RVP ZUV, č.j. 12 955/2010-22

Studium s rozšířeným počtem hodin je určeno především pro žáky, kteří se připravují ke studiu tance na konzervatoři nebo ke studiu oborů, pro něž jsou tyto znalosti vhodným předpokladem.¹¹

5.3.3. Učební plány Tanečního oboru

5.3.3.1. Přípravné studium

Výuka se uskutečňuje v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

	Min. dotace		Celkem
	1. r	2. r	
Přípravná pohybová a taneční průprava	2	2	4

5.3.3.2. Základní studium I. stupně

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Pohybová a taneční průprava	2	2	3	3	3	3	4	20

5.3.3.3. Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Pohybová a taneční průprava	2	3	4	4	4	4	5	26

5.3.3.4. Základní studium II. stupně

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Současný tanec	3	3	3	3	12

5.3.3.5. Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupně

¹¹ Převzato ze Vzdělávacího programu tanečního oboru základních uměleckých škol, schváleného MŠMT dne 31.5.2000 pod č.j. 15 865/2000-22

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Současný tanec	4	4	4	4	16

5.3.3.6. Studium pro dospělé

Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

5.3.4. Poznámky k učebním plánům

- Vyučuje se:
 - v přípravném studiu ve skupině maximálně 15 žáků, ve výjimečných případech a při vhodných prostorových podmínkách ve skupině maximálně 20 žáků,
 - ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu I. a II. stupně,
 - ve skupině maximálně 8 žáků ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin na I. a II. stupni,
 - ve skupině minimálně 5 žáků v tanečním souboru
- Výuku je možné organizovat společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studia pro dospělé.
- Pro recepci a reflexi tanečního umění není vyčleněná zvláštní hodinová dotace, a je zařazena v rámci předmětu Pohybová a taneční průprava.

5.3.5. Předměty v tanečním oboru

V oblasti taneční produkce a interpretace vyučujeme tyto předměty:

Přípravná pohybová a taneční průprava	- přípravné studium
Pohybová a taneční průprava	- v 1. – 7. ročníku I. stupně
Současný tanec	- II. stupeň

5.3.6. Učební osnovy Tanečního oboru

Přípravná pohybová a taneční průprava

Přípravné studium

Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– má osvojené návyky správného držení těla – vytváří jednoduché improvizace – aktivně se zapojuje do všech činností – v kolektivu	– umí pojmenovat základní části lidského těla – disponuje zásobou jednoduchých pohybových a tanečních her

Pohybová a taneční průprava

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
-----------	-----------	-----------

Školní výstupy (ročníkové)		
Žák:		
– disponuje základními pohybovými návyky pro správné držení těla – umí pojmenovat části lidského těla	– má rozvinuté rytmické cítění – orientuje se v prostoru – je schopen jednoduchého vlastního projevu – orientuje se v jednoduchých tanečních a hudebních pojmech	– prezentuje nastudované taneční skladby – vyjadřuje pohybem vlastní nápady – chová se kultivovaně při veřejném vystupování, při kulturních akcích

Pohybová a taneční průprava

I. stupeň

4. ročník	5. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– umí pracovat s dvoudobou a třídobou rytmizací – má vypěstovanou pohybovou, hudební a rytmickou paměť – interpretuje taneční variace a je schopen pracovat s dynamikou a prostorem – je schopen improvizace – je schopen harmonického a estetického projevu – spolupracuje, zapojuje se, vytváří vztah s dvojicí, se skupinou – uplatňuje vhodným způsobem svou kreativní myšlenku – orientuje se v základním hudebním a tanečním názvosloví	– umí využívat vlastní fantazii a pohybový slovník – rozvíjí dle svých fyzických předpokladů své tělesné rozsahy, pracuje s osou těla – orientuje se ve složitějších prostorových drahách – uvědomuje si anatomickou stavbu lidského těla a je schopen dodržovat její přirozenost – umí propojit improvizaci, pěveckou i rytmickou složku v celek – je schopen posoudit správnost prováděného pohybu – umí rozlišit základní pohybové principy – je schopen sebereflexe
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– uplatňuje získané pohybové dovednosti v samostatné tvorbě – udrží osu těla při točkách, obratech – zapojuje dle svých předpokladů všechny části těla ve vzájemné souhře, vyváženosti i rozložení energie – propojuje pohybovou, výtvarnou, dramatickou a hudební složku – zná pojmy taneční terminologie a dokáže je používat v taneční praxi – rozpozná rozdíly mezi tanečními styly	– tančí v nastudovaných skladbách – využívá ke své kreativní tvorbě vlastnosti předmětů a dokáže vyjádřit svůj vztah k nim – využívá svůj pohybový slovník při vytváření vlastních pohybových námětů, motivů, příběhů – umí rozlišit různé pohybové principy – dokáže zhodnotit viděnou choreografii, popř. umělecké dílo – orientuje se ve vyhledávání informací v taneční oblasti

Současný tanec

II. stupeň

1. ročník	2. ročník
-----------	-----------

Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– zapojuje všechny části těla – ve vzájemné souhře, vyváženosti i správném rozložení energie – vytváří celistvý, správně provedený pohyb – pracuje s dynamikou pohybu – spolupracuje a vhodně prosazuje svůj názor, myšlenku	– zvládá přesnou koordinaci při vyjadřování daného úkolu – reaguje pohotově na rytmické změny, změny tempa v hudbě – je schopen sebekritiky
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové)	
Žák:	
– zvládá realizovat rytmy vlastním tvůrčím způsobem – používá naučené pohybové dovednosti k vlastní tvořivé práci – uvědomuje si vlastní zodpovědnost ve skupině – má základní znalosti z dějin tance	– hledá vlastní náměty, motivy, inspiraci k vytváření krátkých pohybových etud, pohybových vět, pohybových struktur – umí vytvořit krátkou taneční etudu – prezentuje, hodnotí, porovnává choreografická díla

5.3.7. Podmínky vzdělávání

Výuka v tanečním oboru probíhá v k tomu určeném tanečním sále se speciálně upraveným povrchem (baletizol) v budově Šmeralova 40. Sál je zcela přizpůsoben tomuto účelu (zrcadla, tyče, klavír, audio a video technika), je však i nadále postupně „vylepšován“ podle požadavků pedagogů v rámci finančních možností školy.

Pedagog má k dispozici pomůcky jako například drobné náčiní (míče, švihadla, obruče), Orffův instrumentář apod. Taneční pedagog spolupracuje s hudebním pedagogem buď formou klavírní korepetice, nebo doprovodu na jiný hudební nástroj.

Žáci mají k dispozici šatny a hygienická zařízení vybavena sprchou.

Pro veřejná vystoupení žáků jsou využívány sály hotelu Thermal, případně Karlovarské městské divadlo. V menší míře vystupují naši žáci i na jiných scénách.

5.4. Literárně-dramatický obor

5.4.1. Charakteristika literárně-dramatického oboru

Cíle oboru jsou zejména tyto:

- estetický (dramatické dovednosti: hra v roli, výrazové prostředky, výstavba divadelního tvaru apod.; vědomosti o divadle, umění a kultuře;)
- sociální (vztahy ve skupině, kooperace; poznávání světa, života, lidí;)
- osobnostní (psychické funkce – pozornost, myšlení, obrazotvornost, komunikace...; schopnosti a dovednosti – tvořivost...; morální rozvoj, žebříček hodnot)

Naplňováním daných cílů přispívá literárně-dramatický obor k rozvoji uměleckých vloh žáků v oblasti divadelního a slovesného umění, taktéž k rozvoji osobnosti a její sociability.

Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění v jejich vzájemném propojení.

Dramatická hra integruje průpravné činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze.

Těžištěm výuky je práce v kolektivu. Směřuje od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci. A to hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků. Důraz je kladen na rozvoj techniky i výrazu projevu.

Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace, od tvorby drobných literárních útvarů až po vytváření scénářů apod.

Součástí výuky je také individuální práce se zvoleným učivem – poezie, próza, monolog, dialog, námět, téma. Předpokladem práce je volba přiměřené předlohy, jejích uměleckých a myšlenkových kvalit, které se žáci při hlubším seznamování s literaturou učí rozeznávat a hodnotit.

Vzdělání získané v literárně-dramatickém oboru mohou žáci využít v oblastech, ve kterých se uplatní specifické komunikační dovednosti a vysoká míra empatie.

Obor poskytuje také základ pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

5.4.2. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je členěn do dvou oblastí:

Interpretace a tvorba

Recepce a reflexe

Tyto oblasti jsou vzájemně propojeny ve všech předmětech základního studia i studia pro dospělé:

Přípravná dramatická výchova (1. a 2. ročník přípravného studia)

Dramatická tvorba (1. – 7. ročník I. stupně zákl. studia a 1. – 4. ročník II. stupně zákl. studia)

Autorská tvorba – tvoří samostatné oddělení a je určena pro zájemce o tvůrčí psaní, směřující k filmovému scénáři. Vyučuje se v 1. – 7. ročníku I. stupně a 1. – 4. ročníku II. stupně

Vzdělávací obsah je tvořen očekávanými výstupy s důrazem na jejich praktické využití.

5.4.3. Učební plány literárně-dramatického oboru

5.4.3.1. Přípravné studium

Výuka se uskutečňuje v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

	Min. dotace		Celkem
	1. r	2. r	
Přípravná dramatická výchova	2	2	4

5.4.3.2. Učební plán pro základní studium

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Dramatická tvorba	2	2	2	3	3	3	3	18

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Autorská tvorba	2	2	2	3	3	3	3	18

5.4.3.3. Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně

	Minimální dotace							Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	
Dramatická tvorba	2	2	2	4	4	4	4	22

5.4.3.4. Učební plán pro základní studium II. stupně

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Dramatická tvorba	3	3	3	3	12

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Autorská tvorba	3	3	3	3	12

5.4.3.5. Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupně

	Minimální dotace				Celkem
	1. r	2. r	3. r	4. r	
Dramatická tvorba	4	4	4	4	16

5.4.3.6. Studium pro dospělé

Výuka dospělých se uskutečňuje minimálně v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Případné navýšení je možné v souladu s možnostmi školy.

5.4.4. Poznámky k učebním plánům

- Výuka probíhá:
 - ve věkově nehomogenních skupinách chlapců a děvčat, dělených s ohledem na naplnění jednotlivých ročníků daného stupně, vždy ale s minimálním počtem 5 žáků ve skupině při kolektivní výuce a maximálně 5 žáků při individuální výuce
 - ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin ve skupině maximálně 5 žáků při kolektivní výuce a individuálně nebo s 2 žáky při individuální výuce
 - v divadelním souboru společně pro žáky I. a II. stupně základního studia i studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin, a to ve skupině minimálně 5 žáků
 - v oddělení autorské tvorby ve věkově nehomogenních skupinách chlapců a děvčat, dělených s ohledem na naplnění jednotlivých ročníků daného stupně, vždy s minimálním počtem 5 žáků ve skupině
- Minimální hodinová dotace je použita pro vzdělávání ve všech ročnících daného stupně studia. Výše vymezená rámcovým učebním plánem může být v případě potřeby posílena dle možností školy.
- Pravidelná týdenní výuka může být v případě potřeby či zájmu obohacena o mimořádné víkendové projekty.
- Základní studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je určeno pro žáky s hlubším zájmem o obor, u nichž je předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.
- Případné navýšení minimální hodinové dotace dané učebním plánem závisí na individuálních potřebách žáka a možnostech školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

5.4.5. Učební osnovy

Očekávané výstupy na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně představují závazné minimum, které je ověřitelné. Vzdělávací obsah vymezený v osnovách ŠVP i činnosti realizované v jednotlivých ročnících musí žákovi na konci daného stupně umožňovat tyto předepsané způsobilosti ovládat (obsah viz osnovy).

5.4.6. Přípravné studium

Cílem výuky předmětu Přípravná dramatická výchova je seznámit žáky se základními principy a metodami oboru, s jeho specifiky, se strukturou lekcí, ale zejména zbavit dítě ostychu, naučit ho respektovat pravidla her a cvičení a umožnit mu tak bezproblémové začlenění do širšího kolektivu, ve kterém se bude schopen aktivně podílet na společné tvorbě.

Těžiště výuky tvoří simultánní aktivity.

1. ročník

2. ročník

Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- Je schopen začlenit se do kolektivních aktivit a her - Respektuje pravidla fungování skupiny - Je schopen se začlenit do jednoduchých slovních her, rozvíjí svou fantazii a uvědomuje si význam a použití slov - Pracuje s jednoduchou dějovou konstrukcí	- Je schopen aktivně se podílet na kolektivních hrách a respektovat jejich pravidla - Je-li mu poskytnut prostor, přistoupí k samostatnému plnění úkolu - Zná a respektuje základní pravidla lekcí - Pracuje se zadanými slovy ve slovních hrách - Při vytváření děje dokáže reagovat a navazovat na ostatní spolužáky

5.4.7. Základní studium 1. a 2. stupně

Výstupy jsou zpracovány pro dvě oddělení literárně-dramatického oboru:

a) oddělení dramatické tvorby

b) oddělení autorské tvorby

5.4.7.1. Výstupy oddělení dramatické tvorby

Dramatická tvorba

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- Respektuje pravidla fungování skupiny a pravidla lekcí - je schopen spolupráce v jednoduché dramatické hře - orientuje se ve vymezeném prostoru	- Pod vedením učitele je schopen fyzického uvolnění - pracuje s držním těla, reaguje na rytmické změny - pod vedením uč. zvládá jednoduchá cvičení k aktivizaci bránice - je schopen soustředěné práce v rámci simultánních aktivit	- Je schopen vstupu do role na úrovni simulace, alterace; reaguje na změny daných okolností - je schopen jednoduché neverbální komunikace - aktivně se podílí na cvičení partnerské a skupinové citlivosti - pod vedením uč. Dokáže pracovat na interpretaci textu

4. ročník**5. ročník**

Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- Vědomě rozvíjí neverbální i verbální partnerskou komunikaci - s přípravou i bez přípravy je schopen krátkého výstupu na dané téma - snaží se o otevřenou sebereflexi i reflexi práce ostatních - pod vedením učitele aktivně spolupracuje na jednoduchém kolektivním jevištním tvaru	- Aktivně přistupuje k výběru literární předlohy pro umělecký přednes nebo tvorbu jevištního tvaru - v souborových projektech je schopen zodpovědného přístupu k společné tvorbě - ovládá základní techniky fyzické a hlasové rozcvičky - orientuje se v základních divadelních žánrech
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- Pod vedením učitele hledá verbální i neverbální prostředky pro charakterizaci dramatické postavy - v partnerské komunikaci je schopen vést dialog - je schopen formulovat hlavní myšlenku a témata vybrané předlohy - zná hlavní divadelní profese a základní terminologii divadelního prostoru	- je schopen se aktivně podílet na tvorbě dramaturgického a režijního záměru společného jevištního tvaru - získané znalosti a dovednosti uplatňuje při společné realizaci jevištního tvaru - před veřejným vystoupením je schopen samostatné hlasové a fyzické přípravy dle vlastních potřeb

Dramatická tvorba**II. stupeň****1. ročník****2. ročník**

Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- Je schopen porozumět dramaturgickému a režijnímu záměru - uvědomuje si funkci jednotlivých složek dramatického tvaru - samostatně hledá prostředky k charakterizaci dramatické postavy - při základních hrách a cvičeních je schopen pedagogického vedení spolužáků	- Aktivně přistupuje k tvorbě dramaturgického a režijního záměru - je schopen reflektovat vlastní hereckou tvorbu a objektivně hodnotit práci jiných - samostatně přistupuje k práci s textem pro umělecký přednes - orientuje se v základních pojmech dějin divadla
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- Při práci s námětem je schopen samostatně získávat informace a teoretické vědomosti v potřebných souvislostech - je schopen citlivé partnerské komunikace, naslouchá, jedná v charakteru dramatické postavy	- Uplatňuje samostatný přístup k tvorbě uceleného dramatického tvaru - umí pracovat s různými žánry s ohledem na jejich specifika - na jevišti je schopen komunikace s partnerem i divákem; tvořivě pracuje s předmětem, rekvizitou, loutkou, maskou

	– orientuje se v základních metodách dramatické výchovy a při pedagogickém vedení spolužáků je schopen správně je použít
--	--

5.4.7.2. Výstupy oddělení autorské tvorby

Cílem výuky autorské tvorby je osvojení si postupů dramatické výstavby díla, s tím, že velký prostor zůstává ponechán originálnímu projevu individuality autora. Seznamuje se s metodami psaní a dramatického vyjádření, důraz je kladen též na rozšiřování slovní zásoby s ponecháním si vlastní fantazie.

Autorská tvorba

I. stupeň

1. ročník	2. ročník	3. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:		
- vytváří podle obrazové či fotografické předlohy krátký literární útvar	- dokončuje pohádky s otevřeným koncem - vytváří etudu na dané téma, či ji dokončuje s danou expozicí - hodnotí kratší literární či dramatické dílo se kterým se během výuky seznámil, na základě získaných vědomostí a zkušeností	- vybrané dílo ze své tvorby převede do jednoduchého scénáře, s možností nabídnout ho k filmové či dramatické realizaci - hodnotí práci druhých a učí se nabídnout nová řešení, - přijímá kritiku vlastní práce a učí se s ní dále pracovat

4. ročník

5. ročník

Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- vytváří podle obrazové předlohy kratší literární útvar - dokončuje literární dramatický útvar s otevřeným koncem - dokáže zhodnotit literární, dramatické a filmové dílo, na základě získaných vědomostí a zkušeností	- dokáže literárně popsat událost, které se zúčastnil, např. v reportáži - vytváří společně s ostatními žáky literárně dramatické dílo, dokáže pokračovat v dějovém zvratu a navázat na předchozí text - kriticky hodnotí práci druhých a na základě toho umí nabídnout jiná řešení - přijímá kritiku vlastní práce a umí s ní dále pracovat
6. ročník	7. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- dokáže použít v literárním dramatickém útvaru monolog a dialog	- sám či s pomocí učitele vybere jedno ze svých děl a přepíše ho do scénáře, tak, aby byla možná realizace filmová či divadelní dramatizace.

1. ročník	2. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- vytváří literární útvar inspirován obrazovou předlohou, - dokáže zpracovat literárně dramatický útvar na dané téma	- vypracuje literárně dramatický útvar na vlastní téma - umí spolupracovat na společném literárním díle, reagovat na dějový zvrat a domýšlet ho - dokáže zhodnotit a rozebrat literární, dramatické a filmové dílo
3. ročník	4. ročník
Školní výstupy (ročníkové) Žák:	
- v literárně dramatických útvarech dokáže užívat monolog i dialog - popíše literárně událost, které se zúčastnil - je schopen kriticky hodnotit práci druhých a nabízet nová řešení - umí pozitivně přijímat kritiku své práce a dále s ní pracovat	- vybrané dílo zpracuje od námětu, přes povídku až ke scénáři, který je možno dále realizovat - dokáže spolupracovat na společném díle, reflektovat práci druhých a navazovat na ni

5.4.8. Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé se řídí konkrétními vzdělávacími potřebami studentů.

5.4.9. Podmínky vzdělávání

Výuka LDO probíhá v prostorné učebně, vybavené kobercem, jejíž dispozice umožňují pracovat s náznakem vyvýšeného jeviště.

Žáci mají každoročně možnost veřejného vystoupení v prostorách Galerie Duhová Paleta formou tzv. otevřené hodiny. Zájemci se také zúčastňují recitačních soutěží.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Poradenské služby ve škole zajišťuje především výchovný poradce a speciální pedagog školy ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Výchovný poradce a speciální pedagog realizují konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se **zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se **zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se **sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).¹²

Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním probíhá vždy se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka prostřednictvím školských poradenských zařízení.¹³

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Výchovný poradce a speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky.

V praxi se jedná o přizpůsobení osnov žákovi tak, aby byly – vzhledem k jeho postižení či znevýhodnění – splnitelné a jejich plnění žáka obohacovalo, nikoli traumatizovalo. Tyto úpravy jsou plně v kompetenci příslušného učitele, který je realizuje na základě domluvy se zákonným zástupcem žáka a speciálním pedagogem školy a předkládá ke schválení zástupci ředitele školy pro daný obor.

Zpráva o speciálních vzdělávacích potřebách žáka, vypracovaná školským poradenským zařízením, je součástí dokumentace žáka.

¹² RVP ZUV, č.j.12 955/2010-22

¹³ totéž

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Velmi důležitá je vždy identifikace takového žáka učitelem, který s ním pracuje. Jedinec, který je identifikován jako „mimořádně nadaný“, by měl být schopen své nadání dále rozvíjet – soustavně na sobě pracovat, a podávat tak vynikající výkony ve zvoleném uměleckém oboru.¹⁴

Mimořádně nadaní žáci jsou zpravidla zařazeni ve studiu s rozšířeným počtem vyučovacích hodin, případně mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální postupové zkoušky.

Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává práci, která odpovídá úrovni jejich dovedností a rozvíjí jeho nadání.

¹⁴ RVP ZUV, č.j. 12 955/2010-22

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je na škole upraveno směrnicí číslo 5 „Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ a ZUŠ“, která je součástí Organizačního řádu školy.

Upřednostňovaným způsobem hodnocení žáka je jeho klasifikace, doplněná o ústní slovní hodnocení výkonu. Žáci jsou vedeni k vlastnímu sebehodnocení, ke kritickému posouzení vlastního výkonu. Usilujeme o to, aby dokázali postihnout a uvědomit si své silné, ale i slabé stránky.

V této směrnici je na hodnocení žáků v ZUŠ zaměřen článek XII.:

XIII. PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKA ZUŠ
--

1. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.
3. Žák je v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu :
 - a) 1 - výborný
 - b) 2 - chvalitebný
 - c) 3 - uspokojivý
 - d) 4 – neuspokojivý
4. Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním,
 - b) prospěl(a),
 - c) neprospěl(a).
5. Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm prospěchu 1 - výborný, v žádném povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5. Není-li stanoven hlavní předmět, prospěl žák s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.
6. Žák prospěl, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý. V hudebním oboru (individuální studium nástroje) navíc prospěje pouze ten žák, který úspěšně vykoná postupovou zkoušku v závěru každého ročníku.
7. Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý.
8. Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku. Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.

9. Ředitel školy může uznat částečné vzdělání žáka, pokud je doloženo prokazatelným způsobem a od doby jeho dosažení neuplynulo více než 5 let. Uzná-li ředitel školy dosažené vzdělání žáka, uvolní žáka z vyučování a hodnocení v rozsahu uznaného vzdělání.

8.2. Vlastní hodnocení školy

Je prováděno každoročně ve výroční zprávě o činnosti školy společně s hodnocením ZŠ. Oblasti vlastního hodnocení jsou v následujícím přehledu (vybrány ty, které přímo souvisí s činností ZUŠ nebo se jí jakkoli dotýkají).

Cíl	Indikátory	Nástroj hodnocení	Zodpovídá	Četnost
Úroveň pedagogického procesu	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku	Hospitace, pohospitační rozhovor	ŘŠ, ZŘŠ	Dle plánu hospitační činnosti
		Přehrávky v HO ZUŠ, vystoupení a přehlídka TO a LDO	ŘŠ, ZŘŠ	Dle plánu přehrávek a vystoupení
		Výstavy ve VO ZUŠ	ŘŠ, ZŘŠ	Dle plánu výstav
	Vzdělávání pedagogů	Vedení přehledů o vzdělávání pracovníků	ZŘŠ	každoročně
	Výsledky v soutěžích	Vedení přehledů o soutěžích	ZŘŠ, příslušní učitelé	každoročně
	Školní vzdělávací program	Zpracované výstupy, osnovy, charakteristiky předmětů	ŘŠ, koordinátorky ŠVP	1x ročně
	Úroveň vedení dokumentace	Kontroly dokumentace	ZŘŠ	4x do roka
	Výsledky v soutěžích a přehlídkách ZUŠ	Vedení přehledů o soutěžích a přehlídkách – počty žáků, úspěšnost	ŘŠ, ZŘŠ	Každoročně
	Postupové zkoušky v HO ZUŠ	Přehledy, závěrečná zpráva	ZŘŠ HO	Každoročně
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení, doporučení	Pracovník zodpovědný za provedení akce	Bezprostředně po ukončení akce
Zhodnocení práce školy ve školním roce	Úroveň pedagogického procesu	Výroční zpráva o činnosti školy	ŘŠ	Každoročně
		Výroční zpráva o činnosti školy	ŘŠ	Každoročně
		Čtvrtletní rozbor	Ekonomka	4x ročně
Public relations	Články v tisku, kalendář, Novinky	Výroční zpráva o činnosti školy - přehled	ŘŠ	Každoročně
	Interaktivita webové komunikace	www stránky školy	ŘŠ, ZŘŠ	Průběžně
	Veřejné koncerty a představení	Programy, pozvánky, ústní hodnotící zprávy	ŘŠ, ZŘŠ I. st., HO	Bezprostředně po ukončení

Kontroly BOZP, PO. Revize.	Technický stav, předpisy, dokumentace	Revizní zprávy. Zprávy o provedených prověrkách a kontrolách.	ŘŠ, ekonomka, pí. Vlachová	Revize podle plánu.
----------------------------	---------------------------------------	---	----------------------------	---------------------

